

Právnická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

ROČENKA 2024/2025

KATEDRA TEORIE PRÁVA A PRÁVNÍCH DĚJIN

PRÁVNICKÁ FAKULTA

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

OBSAH

Katedra teorie práva a právních dějin	4
Personální obsazení katedry	4
Předměty katedry	6
Diplomové práce	7
Aktivity členů katedry.....	11
JUDr. Kamila BUBELOVÁ, Ph.D.....	12
doc. JUDr. Petr DOSTALÍK, Ph.D.	14
Mgr. Jana ENGELBRECHTOVÁ, Ph.D.	17
doc. JUDr. et Mgr. Ondřej HORÁK, Ph.D.	19
Mgr. Jana JANIŠOVÁ, Ph.D.....	23
JUDr. Lukáš KRÁLÍK, Ph.D.	24
Mgr. et JUDr. Alexandra LETKOVÁ, Ph.D.	26
ThLic. ICLic. Monika MENKE, Th.D.	28
JUDr. Petr OSINA, Ph.D.	31
JUDr. PhDr. Jakub RAZIM, Ph.D. et Ph.D.	34
JUDr. Olga ROSENKRANZOVÁ, Ph.D.....	36
doc. JUDr. Tomáš SOBEK, Ph.D.....	40
Představení a aktivity doktorandů.....	42
Mgr. Jan MARČÍK	43
Mgr. David MARHOLD	45
Mgr. Jakub ORLÍK	48
JUDr. Filip PLAŠIL	49
JUDr. Matouš PROCHÁZKA	51
Mgr. Anna ŠVÉBIŠOVÁ	53
JUDr. et Mgr. Karl Pierre RŮŽIČKA	54
Představení a aktivity pomocných vědeckých sil.....	55
Tereza ČÁSTKOVÁ	56
Bc. Tomáš KRÍŽ	56
Viktor MAIXNER.....	57
Kateřina MLČOCHOVÁ	57
Bc. Natálie POLZEROVÁ	58
Anna SKUHROVCOVÁ	58
Bc. Michal ŠPRINGER	59

Projekty, publikace, workshopy, konference	60
Výzkumná skupina pro dějiny středoevropské právní vědy	61
Workshop Propojení teorie a praxe v české civilistice do roku 1990, Olomouc, PF UP, 12. 12. 2024.....	62
Workshop Spravedlnost jako fenomén dějin, Olomouc, PF UP, 13.9.2024	63
Workshop Současné výzvy pro výuku právněhistorických a teoretickoprávních předmětů, Olomouc, PF UP, 9. 6. 2025	63
Lichtenštejnové v Československu a středoevropská právní věda	64
Monografie Spravodlivosť v trestnom práve	66
Nový komentář k dědickému právu a právní historie	69
Olomoucké právní dny 2025.....	72

Katedra teorie práva a právních dějin Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci se ve své pedagogické činnosti soustavně věnuje výuce základních i specializovaných disciplín, které tvoří teoretické a historické základy právního vzdělávání. Výuka zahrnuje zejména teorii práva, právní filozofii, římské právo, kanonické a konfesní právo a právní dějiny, přičemž důraz je kladen nejen na systematické porozumění těmto oblastem, ale i na jejich význam pro současné právní myšlení a aplikaci práva. Vědecká a výzkumná činnost členů katedry pokrývá široké spektrum témat, mezi něž patří právní metodologie a hermeneutika, historický vývoj právních institutů zejména v oblasti soukromého, ústavního a trestního práva, římskoprávní základy moderních právních systémů, právní komparatistika a současné filozofické koncepty práva včetně zkoumání vztahu mezi právem, etikou a politickými ideologiemi.

VEDOUCÍ KATEDRY

JUDr. Kamila BUBELOVÁ, Ph.D.

ZÁSTUPCE VEDOUCÍ KATEDRY

doc. JUDr. et Mgr. Ondřej HORÁK, Ph.D.

GARANT DOKTORSKÉHO STUDIA

doc. JUDr. Petr DOSTALÍK, Ph.D.

TAJEMNÍK KATEDRY

JUDr. Petr OSINA, Ph.D.

ČLENOVÉ KATEDRY

Mgr. Jana ENGELBRECHTOVÁ, Ph.D.

Mgr. Jana JANIŠOVÁ, Ph.D.

JUDr. Lukáš KRÁLÍK, Ph.D.

Mgr. et JUDr. Alexandra LETKOVÁ, Ph.D.

ThLic. ICLic. Monika MENKE, Th.D.

JUDr. PhDr. Jakub RAZIM, Ph.D. et Ph.D.

JUDr. Olga ROSENKRANZOVÁ, Ph.D.

doc. JUDr. Tomáš SOBEK, Ph.D.

EXTERNÍ ČLENOVÉ KATEDRY

JUDr. PhDr. Stanislav BALÍK, Ph.D.

JUDr. et Mgr. Mikuláš TOUŠKA

DOKTORANDI

Mgr. Jan MARČÍK

Mgr. David MARHOLD

Mgr. Jakub ORLÍK

JUDr. Filip PLAŠIL

JUDr. Matouš PROCHÁZKA

JUDr. et Mgr. Karl Pierre RŮŽIČKA

Mgr. Anna ŠVÉBIŠOVÁ

POMOCNÉ VĚDECKÉ SÍLY

Tereza ČÁSTKOVÁ

Bc. Tomáš KRÍŽ

Mgr. Viktor MAIXNER

Kateřina MLČOCHOVÁ

Bc. Natálie POLZEROVÁ

Anna SKUHROVCOVÁ

Bc. Michal ŠPRINGER

ZIMNÍ SEMESTR

Mgr. studium:

1. ročník:

Římské právo 1

Teorie práva 1 – právní propedeutika

Přehled ústavních dějin novověku

5. ročník:

Teorie práva 4 – právní filozofie

Volitelné:

Církevní a konfesní právo

Encyklopedická práce

Latina pro právníky 1

Mimoevropské právní dějiny

Právní dějiny apartheidu

Bc. studium:

1. ročník:

Základy teorie práva

Doktorské studium:

1. ročník:

Filozoficko-metodologické základy práva I.

Právní dějiny soukromého práva I.

Právní dějiny veřejného práva I.

Odborný seminář z právních dějin I.

Pedagogická činnost v oblasti právních dějin a římského práva I.

Vědecká činnost a příprava disertační práce v oblasti právních dějin a římského práva I.

2. ročník:

Filozoficko-metodologické základy práva III.

LETNÍ SEMESTR

Mgr. studium:

1. ročník:

Teorie práva 2 – vývoj právního myšlení

Římské právo 2

Přehled dějin soukromého práva

4. ročník:

Teorie práva 3 – právní metodologie

Volitelné:

Legal Theory

Dějiny trestního práva

Encyklopedická práce

Exegeze římsko-právních textů

Islámská právní kultura

Latina pro právníky 2

Manželství a výchova v církevním právu

Římské právo obligační

Bc. studium:

Volitelné:

Působení a role Veřejného ochránce práv

Doktorské studium:

1. ročník:

Filozoficko-metodologické základy práva II.

Právní dějiny soukromého práva II.

Právní dějiny veřejného práva II.

Odborný seminář z právních dějin II.

Pedagogická činnost v oblasti právních dějin a římského práva II.

Publikační činnost v oblasti právních dějin a římského práva I.

Vědecká činnost a příprava disertační práce v oblasti právních dějin a římského práva II.

2. ročník:

Filozoficko-metodologické základy práva IV.

VEDENÉ NEBO OBHÁJENÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

TÉMA	STUDENT	VEDOUCÍ	OPONENT	OBHAJOBA
<i>Teoretickoprávní aspekty utajených a anonymních porodů</i>	ADAMOVÁ Anna	OSINA Petr	ROSENKRANZOVÁ Olga	13. 9. 2024
<i>Odškodnění českých obětí nacismu a postavení dědiců</i>	BARÁNKOVÁ Adéla	HORÁK Ondřej	LETKOVÁ Alexandra	
<i>Způsoby trestání v římském právu</i>	BEDLOVIČ Michal	BUBELOVÁ Kamila	DOSTALÍK Petr	
<i>Transformace veřejné správy na Kubě po pádu diktatury Fulgencia Batisty a nástup Fidela Castra k moci</i>	BIALÍKOVÁ Vanda	BALÍK Stanislav		
<i>Legalita konfiskace majetku Liechtenštejnů po roce 1945</i>	ČÁSTKOVÁ Tereza	HORÁK Ondřej	RAZIM Jakub	
<i>Náhradní mateřství – vybrané právní a etické otázky</i>	ČERNÁ Terezie	OSINA Petr	ROSENKRANZOVÁ Olga	14. 1. 2025
<i>Pozemková reforma a lichtenštejnský velkostatek Opava – Krnov</i>	FUKSÍKOVÁ Markéta	HORÁK Ondřej	LETKOVÁ Alexandra	
<i>Osobní služebnosti podle práva římského a současného</i>	GAJOVÁ Tereza	BUBELOVÁ Kamila		
<i>Filozoficko-právní aspekty lidské důstojnosti při péči o seniory v oblasti dlouhodobé péče v zařízeních vykonávajících pobytové služby</i>	GROSSOVÁ Pavčina	ROSENKRANZOVÁ Olga	OSINA Petr	
<i>Odvolání daru</i>	GRUBER Filip	DOSTALÍK Petr	BUBELOVÁ Kamila	14. 1. 2025
<i>Role veřejného ochránce práv v oblasti ochrany osob se zdravotním postižením</i>	HAVELKOVÁ Diana	OSINA Petr		
<i>Vliv římského práva na českou a španělskou úpravu zastupování dítěte</i>	HOHLOVÁ Sabina	BUBELOVÁ Kamila	WESTPHALOVÁ Lenka	18. 3. 2025
<i>Proměna postavení spolužijících osob v dědickém právu</i>	HOLÍNKOVÁ Tereza	HORÁK Ondřej	RAZIM Jakub	7. 10. 2024
<i>Francouzský buldoček – šlechtění plemene nebo týrání chovem?</i>	KOLEČKÁŘOVÁ Karolína	ROSENKRANZOVÁ Olga	SOBEK Tomáš	
<i>Soudnictví v Československu v době nástupu komunistického bezpráví (Agenda Okresního</i>	KNAPČOKOVÁ Kristýna	JANIŠOVÁ Jana		

TÉMA	STUDENT	VEDOUCÍ	OPONENT	OBHAJOBA
<i>soudu ve Svitavách v 50. letech 20. století)</i>				
<i>Justiníánská úprava Falcidiánské kvarty a její odraz v současném právu</i>	KOSAŘ Matěj	BUBELOVÁ Kamila		
<i>Trest smrti – morální dilema jeho užívání</i>	KOSTURA Radim	ROSENKRANZOVÁ Olga	SOBEK Tomáš	13. 9. 2024
<i>Crimen ambitus a volební korupce ve starověkém Římě</i>	KOŠTÁL Richard	BUBELOVÁ Kamila	DOSTALÍK Petr	28. 2. 2025
<i>Veřejný ochránce práv a jeho role ve veřejné správě</i>	KUBOVÁ Barbora	ROSENKRANZOVÁ Olga	BUBELOVÁ Kamila	
<i>Teoretickoprávní aspekty rodičovství stejnopohlavních párů</i>	KUŠMIDEROVÁ Terezie	OSINA Petr	ROSENKRANZOVÁ Olga	
<i>Aktuální diskuse o právně-etických problémech eutanazie v ČR</i>	KRMELOVÁ Markéta	OSINA Petr		
<i>Formulace právních předpisů pomocí umělé inteligence</i>	KVASNIČKA Jáchym	ROSENKRANZOVÁ Olga	KRÁLÍK Lukáš	
<i>Pojem domácnosti v českém právu</i>	MACÍKOVÁ Michaela	HORÁK Ondřej		
<i>Aditio hereditatis a delace dědictví: vybrané otázky v právu římském a moderním</i>	MAIXNER Viktor	DOSTALÍK Petr	HORÁK Ondřej	25. 8. 2025
<i>Procesní příručky v rukopisných sbírkách olomoucké kapitulní knihovny</i>	MARČÍK Jan	RAZIM Jakub	DOSTALÍK Petr	13. 9. 2024
<i>Ernst Svoboda – život a dílo (vybrané problémy)</i>	MARHOLD David	HORÁK Ondřej	DOSTALÍK Petr	
<i>Proměny dědění autorského práva v historickém kontextu</i>	MIKLÁŠOVÁ Lucie	HORÁK Ondřej		
<i>Zákon č. 11/1918 Sb. z. a n. a jeho aplikace v meziválečném Československu</i>	MITÁČKOVÁ Marie	HORÁK Ondřej	KRÁLÍK Lukáš	13. 9. 2024
<i>Eutanazie v České republice: právní, etická a společenská perspektiva</i>	MRVÍKOVÁ Eliška	ROSENKRANZOVÁ Olga		
<i>Vypořádání nadstandardních aktivit zákonných dědiců ve střední Evropě z historicko-komparativní perspektivy</i>	NĚMČÁKOVÁ Eva	HORÁK Ondřej		

TÉMA	STUDENT	VEDOUcí	OPONENT	OBHAJOBA
<i>Stížnostní agenda u veřejného ochránce práv</i>	NOVÁKOVÁ Nikola	ROSENKRANZOVÁ Olga		
<i>Etické otázky náhradního mateřství u stejnopohlavních párů</i>	ORLOVÁ Denisa	OSINA Petr	ROSENKRANZOVÁ Olga	13. 9. 2024
<i>Veřejný ochránce práv ve veřejné správě a jeho komunikace s úřady</i>	PAJUNČÍK Jan	ROSENKRANZOVÁ Olga		
<i>Proměny trestání sexuálního násilí v Československu ve 20. století</i>	PLŠKOVÁ Anna	HORÁK Ondřej		
<i>Teoretické aspekty právního postavení zvířat</i>	PEREGRIMOVÁ Hana	OSINA Petr	ROSENKRANZOVÁ Olga	
<i>Nájem a pacht podle staršího českého a moravského práva</i>	PETEROVÁ Aneta	RAZIM Jakub		
<i>Odběr a uchovávání vzorků DNA ve světle práva na spravedlivý proces</i>	PĚGRÍMOVÁ Michaela	ROSENKRANZOVÁ Olga	SOBEK Tomáš	
<i>Bagatelizace domácího a sexualizovaného násilí v České republice</i>	PINDOROVÁ Veronika	ROSENKRANZOV Olga		
<i>Dědická nezpůsobilost z historicko-komparativního pohledu</i>	POLZEROVÁ Natálie	HORÁK Ondřej		
<i>Projekty vůle v dědickém právu a jejich forma</i>	RAIFOVÁ Lucie	HORÁK Ondřej	DOSTALÍK Petr	13. 9. 2024
<i>Domácí násilí a role státních orgánů</i>	RAPANTOVÁ Tereza	HORÁK Ondřej	BUBELOVÁ Kamila	7. 10. 2024
<i>Případ Dobbs a otázka existence ústavně zaručeného práva na interrupci v USA z historicko-tradičního pohledu</i>	RUML Jakub	BALÍK Stanislav	OSINA Petr	13. 9. 2024
<i>Odpovědnost státu za škodu při výkonu veřejné moci v meziválečném Československu</i>	SIMON David	HORÁK Ondřej		
<i>Komparace manželství v římském právu a českém právním řádu</i>	SIMONOVÁ Vanessa	BUBELOVÁ Kamila	DOSTALÍK Petr	
<i>Konfiskace majetku cizích státních příslušníků německé národnosti po roce 1945</i>	SKUHROVCOVÁ Anna	HORÁK Ondřej		
<i>Role veřejného ochránce práv v oblasti ochrany práv dětí v detenčních zařízeních</i>	SLABÍKOVÁ Antonie	ROSENKRANZOVÁ Olga		

TÉMA	STUDENT	VEDOUcí	OPONENT	OBHAJOBA
<i>Konfiskace a navrácení majetku Cisterciáckého opatství Vyšší Brod</i>	SVOBODA Jan	HORÁK Ondřej	LETKOVÁ Alexandra	
<i>Právní postavení církví a náboženských společností v České republice: Registrace, práva na majetek a regulace činnosti</i>	ŠIROKÁ Johana	MENKE Monika		
<i>Odpovědnost za škodu podle staršího českého a moravského práva</i>	ŠKVAŘIL Jiří	RAZIM Jakub	BUBELOVÁ Kamila	25. 8. 2025
<i>Demokratický právní stát v podmínkách krizových stavů</i>	ŠLÉZAR Martin	ROSENKRANZOVÁ Olga		
<i>Nedobrovolné poskytování zdravotních služeb a omezovacích prostředků</i>	ŠTĚRBA Jan	ROSENKRANZOVÁ Olga	SOBEK Tomáš	7. 10. 2024
<i>Význam pojmu aequitas v justiniánských Digestech</i>	TOMEŠ Daniel	BUBELOVÁ Kamila		
<i>Peculium v římském právu</i>	TREFNÝ Martin	DOSTALÍK Petr		
<i>Úloha veřejného ochránce při ochraně lidských práv v ČR</i>	VAŘÁKOVÁ Sabina	ROSENKRANZOVÁ Olga		
<i>Je právní formalismus vždy škodlivý?</i>	VLČEK Dominik	SOBEK Tomáš	OSINA Petr	14. 1. 2025
<i>Profesní etika státních zástupců v České republice</i>	VONDRÁŠKOVÁ Eva	ROSENKRANZOVÁ Olga		
<i>Vývoj sakrálního práva napříč právem sekulárním v římském trestním právu</i>	VYCHODILOVÁ Eliška	BUBELOVÁ Kamila	DOSTALÍK Petr	28. 2. 2025
<i>Právní postavení ženy v římském manželství podle justiniánské kodifikace</i>	ZEMANOVÁ Tereza	BUBELOVÁ Kamila		
<i>Právně etické aspekty trestu smrti</i>	ZMIDLOCHOVÁ Renáta	ROSENKRANZOVÁ Olga	OSINA Petr	

AKTIVITY ČLENŮ KATEDRY

Působí na katedře jako odborná asistentka a jako její vedoucí. Její vědecká činnost je zaměřena primárně na římské právo, dějiny právní vědy a rodinné právo. Je spolugarantkou předmětů Římské právo 1 a Římské právo 2, které si u studentů dlouhodobě udržují postavení nejoblíbenějšího předmětu na katedře. Zabezpečuje výuku v magisterském i doktorském stupni studia, a to následujících předmětů: Římské právo 1, Římské právo 2, Exegeze římskoprávních textů, Římské právo trestní, Právní dějiny soukromého práva

2, Právní dějiny veřejného práva 2.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

BUBELOVÁ, Kamila (ed.). *Pravidla, regule a výjimky z nich v římském právu. Sborník z romanistické konference*. Praha: Leges, 2024. 135 s.

Články ve sbornících a časopisech:

BUBELOVÁ, Kamila. Semel Magnificus – semper Magnificus. In FIALOVÁ, Ingeborg (ed.). *Můj přítel Josef Jařab (vzpomínky na prvního porevolučního rektora UP)*. Olomouc: UP, 2024, s. 129–132.

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

řešení projektu *Výzkumná skupina pro dějiny střeoevropské právní vědy* (VGS UPOL), 2024

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

workshop *Propojení teorie a praxe v české civilistice do roku 1990*, Olomouc, PF UP, 12. 12. 2024, organizátor

mezinárodní konference *Olomoucké právní dny*, Olomouc, PF UP, 22.–23. 5. 2025, sekce Primární a sekundární školství – aktuální otázky veřejné správy a vzdělávání, příspěvek *Individuální vzdělávání na ZŠ – zákonné požadavky a praktická realizace*

25. konference českých a slovenských právních romanistů *Rituály a symboly v římském právu*, Praha, PF UK, 30.–31. 5. 2025, příspěvek *Arrha – tisíciletý symbol jistoty*

VEDENÍ PRACÍ A POSUDKY

vedení diplomových prací (9), posudky diplomových prací (2)

RECENZNÍ A PROJEKTOVÉ POSUDKY

recenze článku pro *The Lawyer Quarterly* (1)

posudek pro SPCP (1)

posuzovatel NAÚ (rok 2024 i 2025)

posudky na projekty pro KEGA (2)

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

členka poroty v mezinárodním kole SVOČ, Brno, PF MU, 19. 9. 2024

organizace a vedení římsko-právního moot courtu, Olomouc, PF UP, 7. 4. 2024 (v mezinárodním kole byl náš tým stříbrný)

vyřízení pobytu Erasmus+ dr. Dobrovič, jeho výuka od 18. 11. 2024 (týden)

vyřízení pobytu Erasmus+ dr. Justyna Krzywkowska, její pobyt od 26. 9. 2024 (týden)

vyjednávání aktivity Erasmus+ dr. Lewandowski (na září 2025)

účast na kolegiích děkana (1x za 2 měsíce)

hodnotící schůzky s členy katedry dle IS HAP + písemné zprávy + obhajoba u děkana

překlady latinských dopisů Adély z Blois (podklad pro budoucí článek)

Kamila Bubelová spolu se svým doktorandem Jakubem Orlíkem na mezinárodní romanistické konferenci „Rituály a symboly v římském právu“, konané v Praze ve dnech 30.–31. května 2025

Působí na katedře jako docent, garant doktorského studia Právní dějiny a římské právo a také jako garant či spolugarant předmětů v magisterském a v doktorském stupni studia, na příklad Římské právo 1, Římské právo 2, Římské právo obligační a jiných. Působí také na Katedře právních dějin Právnické fakulty ZČU v Plzni a také je zastupitelem města Přerova. Jeho vědecká činnost je zaměřena primárně na římské právo, občanské právo, dějiny antické filosofie a na dějiny mezinárodního práva soukromého. Zabezpečuje výuku

následujících předmětů: Římské právo 1, Encyklopedická práce, Encyklopedická a biografická práce, Právní dějiny soukromého práva 1, Právní dějiny veřejného práva 1, Odborný seminář z právních dějin 1, Právní dějiny evropského a mezinárodního práva 1, Římské právo 2, Římské právo obligační, Právní dějiny soukromého práva 2, Právní dějiny veřejného práva 2, Odborný seminář z právních dějin 2.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

DOSTALÍK, Petr. Titulus a modus adquirendi. In SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír (eds.). *Encyklopedie českých právních dějin. XXVI. svazek, Dodatková hesla a přílohy*. Plzeň; Ostrava: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk; KEY Publishing s.r.o., 2024, s. 345–352.

Články ve sbornících a časopisech:

HORÁK, Ondřej, DOSTALÍK, Petr, PROCHÁZKA, Matouš. Přednost transmise nebo náhradnictví? K problematice zániku náhradnictví v dědickém právu (§ 1511 odst. 1 ObčZ). *Právní rozhledy*, 2024, roč. 32, č. 10, s. 307–312.

DOSTALÍK, Petr. Role of an Arbiter in Roman Classical Law. *Studia historia Brunensia*, 2024, Vol. 71, No. 2, s. 9–23.

DOSTALÍK, Petr, PEROUTKOVÁ, Kristina. Nařízení c. a k. Ministerstva Kultu a vyučování z 24. prosince 1893 a jeho význam pro výuku římského práva v českých zemích. In TUROŠÍK, Michal, HORVÁTHOVÁ, Lucia (eds.). *Quo vadis římské právo. Zborník zo XXIV. ročníka medzinárodnej vedeckej konferencie právnych romanistov Českej republiky a Slovenskej republiky*. 16.–17. máj 2024, zámok Galicia Nueva v Haliči. Banská Bystrica: Belianum, 2024, s. 56–72.

DOSTALÍK, Petr, PROCHÁZKA, Matouš. Cautio damni infecti a římskoprávní řešení újmy způsobené nemovitou věcí (v recenzním řízení).

DOSTALÍK, Petr. Legal Regulation of Joint Stock Companies at the Dawn of Communist Czechoslovakia. *Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa* (v recenzním řízení).

DOSTALÍK, Petr, PEROUTKOVÁ, Kristina. Význam římského práva v díle romanistů přelomu 19/20. století. *Právněhistorické studie* (v recenzním řízení).

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

řešení projektu *Výzkumná skupina pro dějiny středoevropské právní vědy* (VGS UPOL), 2024

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

konference právních romanistů *Quo vadis, římské právo*, Halič, Slovensko, 16.–17. 5. 2024, příspěvek *Narízení c. a k. Ministerstva Kultu a vyučování z 24. prosince 1893 a jeho význam pro výuku římského práva v českých zemích* – spolu s K. Peroutkovou

konference *Stát a právo v běhu času 2024*, Plzeň, PRF ZČU, červen 2024

konference *Interpretace v právu 2025*, Piešťany, UŠAP SAV, 21.–23. 5. 2025

konference *Stát a právo v běhu času 2025*, Plzeň, PRF ZČU, 19. 6. 2025

VEDENÍ PRACÍ A POSUDKY

vedení diplomových prací (3), posudky diplomových prací (6), vedení rigorózních prací (1)

RECENZNÍ A PROJEKTOVÉ POSUDKY

ŠMÍDOVÁ-MALÁROVÁ, Lenka. *Římskoprávní kořeny nabytí vlastnického práva přírůstkem v návrhu Tereziánské kodifikace soukromého práva a v navazujících revizních osnovách*. Brno: Masarykova univerzita, 2025.

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

výuka v rámci Univerzity 3. věku

předseda oborové rady DSP Právní dějiny a římské právo

člen Akademického senátu Právnické fakulty UP v Olomouci

člen vědecké rady Právnické fakulty UP v Olomouci

zastupitel Zastupitelstva města Přerova (Piráti)

předseda Kontrolního výboru

Konference „Interpretace v právu 2025“ v Piešťanech ve dnech 21.–23. května 2025 (na fotografiích spolu s doc. Bohumilem Poláčkem)

Působí jako odborná asistentka na Katedře historie Filozofické fakulty UP v Olomouci, kde vyučuje latinu pro historiky, středověkou latinu a vede semináře zaměřené na četbu středověkých a renesančních latinských textů. Její vědecká a publikační činnost je zaměřena na raně středověkou latinskou literaturu, zvláště na dílo básníka Venantia Fortunata. Také vyučuje nizozemskou historii na Katedře nederlandistiky Filozofické fakulty UP v Olomouci. V minulosti se zabývala dílem nizozemského právníka a humanisty Huga Grotia a jeho spisem *De veritate religionis Christianae*. Na naší katedře zabezpečuje v magisterském i doktorském stupni výuku

předmětů: Latina pro právníky 1, Latina pro právníky 2 a předměty pro doktorandy Latina 1 a 2.

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

grant FPVČ 2016/03 Venantius Fortunatus a merovejská Galie (2016–2025)

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

mezinárodní kolokvium *Antika stále živa...!?* Opava, Ústav historických věd FPF SU, 7.–8. 11. 2024, příspěvek *Trojí život svaté Radegundy aneb Radegunda Durynská očima tří životopisců*

RECENZNÍ A PROJEKTOVÉ POSUDKY

recenzent vědeckého časopisu *Acta Historica Universitatis Silesianae Opaviensis* (1)

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

Erasmus – *Letní škola latiny „Per aspera ad astra“*, Trnava, FF TU, 1.–5. 7. 2024, přednášky *Asterix legionarius – latinský komiks o Římanech v Galii* a *Svatý Václav a středověký „komiks“*

Jana Engelbrechtová na mezinárodním kolokviu Antika stále žívá...!? v Opavě ve dnech 7.–8. listopadu 2024

Působí na katedře jako docent, zástupce vedoucí a také jako garant předmětů v magisterském a v doktorském stupni studia, na příklad Přehled dějin soukromého práva, Právní dějiny soukromého práva, Encyklopedická a biografická práce, Dějiny veřejného práva, Dějiny trestného práva, Teorie práva 1 – právní propedeutika a jiných. Působí také na Katedře aplikovaných sociálních a humanitních věd Fakulty vojenského leadershipu Univerzity obrany v Brně. Jeho vědecká činnost je zaměřena primárně na dějiny právní vědy s důrazem na civilistiku, dějiny soukromého práva s důrazem na dědické právo a právní komparatistiku.

Zabezpečuje výuku následujících předmětů: Přehled dějin soukromého práva, Encyklopedická práce, Encyklopedická a biografická práce, Právní dějiny soukromého práva 1, Právní dějiny veřejného práva 1, Odborný seminář z právních dějin 1, Teorie práva 1 – právní propedeutika, Právní dějiny soukromého práva 2, Právní dějiny veřejného práva 2, Odborný seminář z právních dějin 2.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

HORÁK, Ondřej, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand (eds.). *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1918–1938). Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1918–1938). Edition von Gutachten und Memoranden.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024. 612 s.

TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand, HORÁK, Ondřej et al. *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1945–1949). Edice posudků a dokumentů. Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1945–1949). Edition von Gutachten und Dokumenten.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024. 836 s.

MELZER, Filip, TÉGL, Petr a kol. *Občanský zákoník. § 1475–1720. Velký komentář.* Praha: C. H. Beck, 2024. 1552 s.

HORÁK, Ondřej, PLAŠIL, Filip, VALENTOVÁ, Martina. České dědické právo a význam tradice, s. XXVII–XLII; HORÁK, Ondřej, SALÁK, Pavel. Komentář k § 1491, s. 210–216; Exkurz k § 1491, s. 216–218; HORÁK, Ondřej, OSINA, Petr. Komentář k § 1492, s. 224–233; HORÁK, Ondřej, ČERNOCH, Radek. Komentář k § 1620–1621, s. 816–825; Komentář k § 1622–1627, s. 825–839;

HORÁK, Ondřej, DRACHOVSKÝ, Ondřej, PLAŠIL, Filip. Komentář k § 1642, s. 932–940; Komentář k § 1643, s. 940–947; HORÁK, Ondřej, VALENTOVÁ, Martina. Komentář k § 1665–1669, s. 1119–1147.

HORÁK, Ondřej. Maximilian Saxl; Jaromír Sedláček; Georg Norbert Schnabel; s. 213–215; Gustav Švamberg; Emanuel Tilsch; Otto Weinberger; Joseph Wessely; Franz Anton Felix von Zeiller; dodatky: František Balej; Rudolf Janeček; Johann Jarolím; Wenzel Lustkandl. SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír, HORÁK, Ondřej, KOLUMBER, David (eds.). *Encyklopedie českých právních dějin. XXV. svazek, Biografie právníků S–Ž*. Plzeň; Ostrava: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk; KEY Publishing s.r.o., 2024, s. 37–38, 39–40, 71–72, 213–215, 304–306, 330–332, 512–513, 526–527 a 568–569; dodatky: s. 612–613, 635–636, 636–637 a 638 (hesla Schnabela, Stupeckého, Švamberga, Weinbergera a dodatková hesla Baleje, Janečka, Jarolima a Lustkandla ve spoluautorství).

HORÁK, Ondřej. *National report The History of Comparative Law in the Czech Lands and Czechoslovakia of the topic The history of comparative law and the Academy for Thematic Congress and Centennial of the International Academy of Comparative Law*, Paris (France), November 2024.

HORÁK, Ondřej, OSINA, Petr. Historický výklad. In SOBEK, Tomáš, KOTÁSEK, Josef, HAPLA, Martin (eds.). *Právní argumentace*. Praha: C. H. Beck, 2024, s. 330–362.

HORÁK, Ondřej, RAZIM, Jakub. *Dějiny kodifikace soukromého práva v českých zemích*. 3. vydání. Praha: Leges, 2025. 145 s.

HORÁK, Ondřej. Kapitola 6. Občanské právo. Kapitola 18. Restituce, jejich právní úprava a realizace. In TAUCHEN, Jaromír a kol. *České právní dějiny po roce 1989*. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2025, s. 75–85 a 183–191.

Články ve sbornících a časopisech:

HORÁK, Ondřej, DOSTALÍK, Petr, PROCHÁZKA, Matouš. Přednost transmise nebo náhradnictví? K problematice zániku náhradnictví v dědickém právu (§ 1511 odst. 1 ObčZ). *Právní rozhledy*, 2024, roč. 32, č. 10, s. 307–312.

HORÁK, Ondřej. Zohlednění bezplatných plnění v dědickém právu a zásada reprezentace. *Ad Notam*, 2024, roč. 30, č. 2, s. 23–27.

HORÁK, Ondřej, KOVÁCS, Bence Zsolt. Die Rolle des ungarischen Zivilrechts bei der Rechtsvereinheitlichung in der Tschechoslowakei in den Jahren 1918–1948 (unter besonderer Berücksichtigung des Erbrechts). *Journal on European History of Law*, 2024, Vol. 15, No. 1, pp. 79–92.

HORÁK, Ondřej. Ještě k zániku náhradnictví a respektu k vůli zůstavitele. *Ad Notam*, 2024, roč. 30, č. 3, s. 49–52.

HORÁK, Ondřej. The Land Restitution in Czechoslovakia and in the Czech Republic after 1990. *Journal of Agricultural and Environmental Law*, 2024, Vol. 19, No. 37, pp. 171–206.

HORÁK, Ondřej. Emil Svoboda, Jan Krčmář a Jaromír Sedláček v tenatech meziválečné pozemkové reformy. In HAVEL, Bohumil, VOSTRÁ, Lenka (eds.). *Pocta Karlu Eliášovi k 70. narozeninám*. Praha: Ústav státu a práva ČR AV; Wolters Kluwer ČR, 2025, s. 667–679.

HORÁK, Ondřej, RAIFOVÁ, Lucie. Sporné otázky formy právních jednání pro případ smrti. *Ad Notam*, 2025, roč. 31, č. 2, s. 8–15.

HORÁK, Ondřej. (Ne)naplnění důvodů vydědění (s důrazem na jejich prominutí). *Ad Notam*, 2025, roč. 31, č. 3 (v tisku).

HORÁK, Ondřej, KOVÁCS, Bence Zsolt. Forced Share and Collation of Gifts in Czech Law from a Comparative Perspective. *International and Comparative Law Review*, 2025, Vol. 25, No. 1 (v tisku).

Zprávy, recenze, anotace:

HORÁK, Ondřej. Nový komentář k dědickému právu a právní historie. *Bulletin Evropské společnosti pro právní dějiny*, 2024, roč. 10, č. 2 (5. 7. 2024), s. 14–15.

HORÁK, Ondřej. Správy o činnosti zúčastněných pracovníků. Katedra teorie práva a právních dějin, Právnická fakulta, Univerzita Palackého, Olomouc. In ŠVECOVÁ, Adriana, LANCZOVÁ, Ingrid (eds.). *Právo-historické trendy a výhledy VIII*. Praha: Leges, 2024, s. 106–108.

HORÁK, Ondřej, KABÁT, Jan. Julius Ofner (*1845–†1924). *Bulletin Evropské společnosti pro právní dějiny*, 2024, roč. 10, č. 4 (20. 12. 2024), s. 4–5.

HORÁK, Ondřej. Diplomové práce o dědickém právu obhájené na katedře teorie práva a právních dějin PF UP v Olomouci za posledních deset let. In POLLÁK, Adriana, LANCZOVÁ, Ingrid (eds.). *Právo-historické trendy a výhledy IX*. Praha: Leges, 2025, s. 31–38.

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

řešení projektu *The Liechtensteins in Czechoslovakia and Central European Legal Science* (EEA Grants), 2022–2024

řešení projektu *Výzkumná skupina pro dějiny středoevropské právní vědy* (VGS UPOL), 2024

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

přednáškový cyklus *Lichtenštejnové jako fenomén středoevropských dějin*, Brno, U3V, 13. 11. 2024, přednáška *První pozemková reforma a prezidentské dekrety*

workshop *Propojení teorie a praxe v české civilistice do roku 1990*, Olomouc, PF UP, 12. 12. 2024, garant, prezentace výsledků projektu *The Liechtensteins in Czechoslovakia and Central European Legal Science*

mezinárodní konference *Olomoucké právnícké dny*, Olomouc, PF UP, 22.–23. 5. 2025, sekce *Es muß sein! Aneb dědické právo jako nerybnutelná součást práva*, garant, příspěvek *Komparativní přístupy v dědickém právu mezi Skýllou a Charybdou*

mezinárodní konference *Rumburk a Liechtensteinové – historie na hranici*, Rumburk, Městská knihovna, 29. 5. 2025, vyžádaná přednáška *Lichtenštejnové v Československu a středoevropská právní věda*

VEDENÍ PRACÍ A POSUDKY

vedení diplomových prací (16), posudky diplomových prací (4)

RECENZNÍ A PROJEKTOVÉ POSUDKY

DIENSTBIER, Jakub. *Vrchní velení ozbrojeným silám z hlediska ústavního práva*. Praha: Leges, 2024.

ŽÍDEK, Pavel. *Zemský soud v Opavě v letech 1850–1938*. Disertační práce. Opava 2024 (obhajoba 16. 10. 2024).

DRACHOVSKÝ, Ondřej. *Vedlejší doložky v závěti*. Disertační práce. Praha 2025 (obhajoba 30. 5. 2025).

ŠMÍDOVÁ-MALÁROVÁ, Lenka. *Římskoprávní kořeny nabytí vlastnického práva přírůstkem v návrhu Tereziánské kodifikace soukromého práva a v navazujících revizních osnovách*. Brno: Masarykova univerzita, 2025.

PAVELEK, Ondřej. *Nábrada nemajetkové újmy na zdraví a při usmrcení*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2025.

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

člen Česko-lichtenštejnské komise historiků zřízené MZV ČR a Lichtenštejnska

člen redakční rady *Bulletinu Evropské společnosti pro právní dějiny*

člen redakční rady *Encyklopedie českých právních dějin*

člen redakční rady *Securitas Imperii*

člen oborové rady doktorského studijního programu Právní dějiny a římské právo na PF UP v Olomouci

člen suboborové pracovní komise pro doktorský studijní program Teória a dejiny štátu a práva na PF TU v Trnavě

člen vědecké rady PF UP v Olomouci

školitel v doktorském studijním programu na Univerzitě obrany v Brně a na Central European Academy v Budapešti

člen komise pro hodnocení nadstandardních publikací v rámci OBD na PF UP v Olomouci

člen komise pro státní rigorózní zkoušky pro obor Dějiny státu a práva na PF MU v Brně

POPULARIZACE

O Lichtenštejnech, odčínování Bílé hory a roli akademiků ve zlomových dobách. *Žurnál Online zpravodajství z univerzity*, 12. 9. 2024 (dostupné z: <https://www.zurnal.upol.cz/nc/zprava/clanek/o-lichtenstejnech-odcinovani-bile-hory-a-rol-i-akademiku-ve-zlomovych-dobach>)

prezentace výsledků projektu The Liechtensteins in Czechoslovakia and Central European Legal Science, Vaduz, Liechtensteinisches Landesmuseum, 17. 6. 2025

OCENĚNÍ

2024, Cena děkana PF UP za excelentní výsledky v tvůrčí činnosti za roky 2019–2023

Působí na katedře jako odborná asistentka. Její vědecká činnost je zaměřena primárně na starší dějiny (raný novověk), se zaměřením na zemské právo a regionální dějiny. Je garantkou předmětu Přehled ústavních dějin novověku. Zabezpečuje výuku v magisterském a doktorském stupni studia, a to následujících předmětů: Přehled ústavních dějin novověku, Přehled dějin soukromého práva a Právní dějiny soukromého práva 2.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

JANIŠOVÁ, Jana. Manské sněmy olomouckých biskupů v 16. století. In BOBKOVÁ, Lenka, VELIČKA, Tomáš (eds.). *Doznávající středověk. Klíč k podobě České koruny raného novověku*. Praha: Univerzita Karlova, 2024, s. 85–98.

Články ve sbornících a časopisech:

JANIŠOVÁ, Jana. Erby menších zemských úředníků v olomoucké soudnici v 70. letech 16. století. Olomoucký archivní sborník, 2024, roč. 22, č. 1, s. 155–165.

JANIŠOVÁ, Jana. Heraldische Denkmäler in der Zeit der Ständemonarchie im Spiegel der Quellen des mährischen Landrechts. *Archiv für Diplomatik, Schriftgeschichte, Siegel- und Wappenkunde*, 2024, Bd. 70, Nr. 1, s. 381–414.

JANIŠOVÁ, Jana. The Minor Provincial Court of the Margraviate of Moravia in the 16th Century (Genesis – Office and Officials – Judicial Agenda). *Zeitschrift für Neuere Rechtsgeschichte*, 2024, Vol. 46, No. 1, s. 3–19.

Habilitace:

finalizace knihy *Zemské soudnice v Brně a Olomouci* (spolupráce s Archivem města Brna; vydání 2026)

VEDENÍ PRACÍ A POSUDKY

vedení diplomových prací (1)

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

Erasmus – Wrocław (28. 10. – 1. 11. 2025)

mezinárodní spolupráce – prof. Wolski (Pope Univ. Crakow), dr. Walczak, Dr. Brzegowy (Pol. Akad. Nauk)

Působí na katedře jako odborný asistent a také jako právník ve státní správě. Jeho pedagogická a vědecká činnost je zaměřena na teorii práva a právní propedeutiku se specializací na tvorbu a publikaci práva, prameny práva, právní předpisy, legislativu a veřejnou správu. V praxi se zaměřuje zejména na ochranu osobních údajů a compliance ve veřejné správě (např. střet zájmů, whistleblowing, lobbying). Zabezpečuje výuku následujících předmětů: Teorie práva 1 – právní propedeutika, Teorie práva 3 – právní metodologie, Dějiny soukromého práva 2, Dějiny veřejného práva 2, Odborný seminář

z právních dějin 2.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

KRÁLÍK, Lukáš. *Publikace soudních rozhodnutí* (připraveno do tisku).

Články ve sbornících a časopisech:

KRÁLÍK, Lukáš. *Anonymizace soudních rozhodnutí* (připraveno do tisku).

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

konference *Naděje právní vědy 2024*, Plzeň, PRF ZČU, 29. 11. 2024, příspěvek *První sbírky soudních rozhodnutí v českém středověkém státě*

konference *Interpretace v právu 2025*, Piešťany, UŠAP SAV, 21.–23. 5. 2025, příspěvek *Výkladová stanoviska soudů a tzv. zobecňující materiály*

konference *Weyrový dny právní teorie*, Brno, PF MU, 5.–6. 6. 2025, příspěvek *Sbírky soudních rozhodnutí a jejich „tovární výroba“ v praxi*

konference *Stát a právo v běhu času 2025*, Plzeň, PRF ZČU, 19. 6. 2025, příspěvek *Publikace soudních rozhodnutí v moderní době*

VEDENÍ PRACÍ A POSUDKY

oponentský posudek bakalářské práce (FF UJEP)

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

Parlamentní knihovna + Maďarská národní knihovna – Budapešť

Státní knihovna + knihovna Práv. fakulty Humboldtovy Univerzity – Berlín

Národní knihovna + Parlamentní knihovna + Univerzitní knihovna + knihovna Práv. fakulty Univerzity Wien – Vídeň

Univerzitní knihovna Graz

člen Mezirezortní koordinační skupiny pro boj s korupcí (min. spravedlnosti ČR)

člen pracovní skupiny Digitalizační zmocněnci (Úřad vlády ČR)

POPULARIZACE

přednáška *Etika, korupce a whistleblowing* (Státní úřad pro jadernou bezpečnost) – 2x

přednáška *Úvod do práva* (školení inspektorů – Státní úřad pro jadernou bezpečnost – 2x

přednáška *Správní trestání* (Konzultační dny Radiační ochrany ČR)

KRÁLÍK, Lukáš. Revoluce v publikaci rozhodnutí nižších soudů (přípraveno do tisku)

Působí na katedře jako odborná asistentka a je také odbornou asistentkou na Katedře veřejnoprávních věd na Akademii Policejního sboru v Bratislavě. Její vědecká činnost je zaměřena primárně na dějiny trestního práva, s důrazem na protistátní kriminalitu, dějiny ústavního práva, s důrazem na totalitní režimy, ideologii a propagandu a také na přepojení práva, kultury a umění. Zabezpečuje výuku v magisterském stupni studia, a to následujících předmětů: Přehled ústavních dějin novověku, Římské právo 1, Dějiny trestního práva, Římské právo 2.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

LETKOVÁ, Alexandra. *Spravodlivosť v trestnom práve (na príklade vybraných ustanovení zákona na ochranu republiky)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024. 148 s.

Články ve sbornících a časopisech:

LETKOVÁ, Alexandra. Ideologická minulosť a súčasnosť bratislavského Slavína. *Právněhistorické studie*, 2025, roč. 55, č. 1, s. 89–111.

LETKOVÁ, Alexandra. Právno-historický vývoj spolku a bratislavskej budovy YMCA. In KRAJČÍR, Lukáš (eds.). *Fenoménu YMCA. 100 rokov bratislavskej budovy a dejiny združení v Československu v 20. storočí*. Bratislava: Veda, 2024, s. 137–160.

LETKOVÁ, Alexandra. The Ideological Past and Present of Bratislava's Slavín. *Acta Humana*, 2025, Vol. 13, No. 2, pp. 83–110.

LETKOVÁ, Alexandra. Šach mat! In *Zborník z konferencie SandrArt 2024* (v tisku).

Habilitace:

LETKOVÁ, Alexandra. *Oslobodenie Slovenska po druhej svetovej vojne ako súradnica slovenskej (právo)historickkej pamäti*. Habilitačná práca. Trnava: Trnavská univerzita v Trnave, Právnická fakulta, 2025. 114 s.

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

mezinárodní konference *60 let od přijetí československého občanského zákoníku 1964 v historickoprávní perspektivě*, Praha, PF UK, 24.–25. 9. 2024, příspěvek „Postav dom, zasad' strom“ alebo ako socialistické právo zmenilo architektúru v Československu

workshop *Propojení teorie a praxe v české civilistice do roku 1990*, Olomouc, PF UP, 12. 12. 2024

mezinárodní konference *Olomoucké právníké dny*, Olomouc, PF UP, 22.–23. 5. 2025, sekce *Es muß sein! Aneb dědické právo jako neryhnutelná součást práva*

workshop *Právo a/ ako veda*, Trnava, PF TU, 12. 6. 2025

RECENZNÍ A PROJEKTOVÉ POSUDKY

recenzent vědeckého časopisu *Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa* (7)

recenzent vědeckého časopisu *Pasado y Memoria* (2)

recenzent vědeckého časopisu *Historia et theoria iuris* (1)

recenzent vědeckého časopisu *Journal on European History of Law* (2)

POPULARIZACE

Právněhistorické poradenství, účast na podcastu ke knize a účast na debatě ke křtu knihy (MIKUŠOVIČ, Dušan. *Nepřišli sme vraždit'*. Bratislava: N Press, 2025. 296 s.

Podcast Denníka N *Agenti a zradcovia: Ján Šmigovský*. 26. 2. 2025 (dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=8NnU1HoeuLQ>)

Podporujeme také kolegy z jiných fakult – fotografie s dr. Janem Kabátem po zahájení výstavy k jeho monografii „Historie právnických sjezdů v českých zemích a na Slovensku“ ze dne 4. června 2025

Působí na katedře jako odborná asistentka a je také odbornou asistentkou na Katedře církevního práva Cyrilometodějské teologické fakulty UP v Olomouci a působí jako notárka a moderátorka kanceláře Interdiecézního církevního soudu v Olomouci a tamtéž jako defensor vinculi. Její vědecká činnost je zaměřena primárně na procesní právo římskokatolické církve, řízení církve, synodalitu a kolegialitu, dějiny právní vědy a kanonistiky. Zabezpečuje výuku v magisterském stupni studia, a to následujících předmětů: Církevní a konfesní právo, Manželství a výchova v církevním právu.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

MENKE, Monika. Heinrich Singer; Fredrich Schulte; Ludwig Wahrmund; Karl Gross. In SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír, HORÁK, Ondřej, KOLUMBER, David (eds.). *Encyklopedie českých právních dějin. XXV. svazek, Biografie právníků S–Ž*. Plzeň; Ostrava: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk; KEY Publishing s.r.o., 2024, s. 107–108, 87–89, 505–507 a 625–626.

Články ve sbornících a časopisech:

MENKE, Monika. Fundraising jako možnost financování církve. In MORAVČÍKOVÁ, Michaela (ed.). *Tradičné a netradičné formy financovania cirkvi Bratislava*. Praha: Leges, 2024, s. 131–143.

Zprávy, recenze, anotace:

MENKE, Monika. Církevní právo, 2. přepracované a doplněné vydání "[Church Law, 2nd revised and completed edition], Jiří Rajmund Tretera and Záboj Horák, Praha: Leges, 2021, 2. ed. 440 pp.

recenzent odborných časopisů *Biuletyn Stowarzyszenia Kanonistów Polskich*, *Kosciol i prawo*, *Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie* a *Studia theologica* (celkem 10 posouzených článků)

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

řešení projektu *Výzkumná skupina pro dějiny středoevropské právní vědy* (VGS UPOL), 2024

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

mezinárodní vědecká konference *Trnavské právnické dny – Tradičné a netradičné v práve*, sekce *Traditional and non-traditional forms of church financing*, Trnava, PF TU, 26.–27. 9. 2024, příspěvek *Fundraising as a church financing option*

mezinárodní vědecké kolokvium *Current Issues of State-Church Relations – with a Special Focus on Economic Issues*, Trnava, PF TU, 26. 9. 2024, příspěvek *Current Issues in State-Church Relations – Czech Republic: Amendment to the Churches Act 2024*

5th season Prague Dialogues on Church and State Relations *SPIRITUAL CARE IN PUBLIC INSTITUTIONS II*, Praha, PF UK, 11.–14. 6. 2024

mezinárodní konference *Concordats and Treaties between the Holy See and States*, Trnava, PF TU, 26. 6. 2025, příspěvek *Ecumenical Aspects of Concluding Concordat Agreements*

Konference k 10. výročí partikulární právní úpravy k ochraně nezletilých a zranitelných osob v římskokatolické církvi v ČR, Olomouc, 29. 5. 2025

Kodex kanonického práva v bádání mladých vědců, XIV. polská celostátní vědecká konference, Lublin, KUL, 7. 6. 2025, příspěvek *Starania o zawarcie konkordatu w Republice Czeskiej*

VEDENÍ PRACÍ A POSUDKY

vedení diplomových prací (1)

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

členka redakční rady *Kościół i Prawo*, Towarzystwo Naukowe KUL & Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

členka redakční rady *Biuletyn Stowarzyszenia Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

členka redakční rady *Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie*, Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

členka vědecké rady periodika *Teologia Młodych*

členka sboru recenzentů periodika *Seminare*

distanční texty a prezentace pro předmět Církevní a konfesní právo (moodle)

distanční texty a prezentace pro předmět Manželství a výchova v církevním právu (moodle)

členka Společnosti pro církevní právo od roku 1998

členka mezinárodní kanonistické organizace Consotatio Internationalis Studio Canonici Promovendo (Řím) a polského Stowarzyszenia Kanonistów Polskich (Lublin) od roku 2015

mezinárodní spolupráce – prof. Mirosław Sitarz, dr Agnieszka Romanko, dr Paweł Lewandowski, KUL Lublin, Polsko

mezinárodní spolupráce – dr. Michaela Moravčíková, Právnická fakulta Trnavské univerzity, Slovensko

Monika Menke na XIV. polské celostátní vědecké konferenci „Kodex kanonického práva v bádání mladých vědců“, konané v Lublinu dne 7. června 2025

Na katedře působí jako odborný asistent a zároveň zastává roli jejího tajemníka. Je také aktivním členem Katedry komunikace CMTF Univerzity Palackého v Olomouci. Jeho vědecká činnost je zaměřena na otázky teorie práva, právní filozofie a islámského práva. Je garantem nebo spolugarantem předmětů Základy teorie práva, Teorie práva 1 – právní propedeutika, Teorie práva 2 – vývoj právního myšlení, Teorie práva 3 – právní metodologie, Teorie práva 4 – právní

filozofie. Zabezpečuje výuku následujících předmětů: Základy teorie práva, Teorie práva 1 – právní propedeutika, Teorie práva 2 – vývoj právního myšlení, Teorie práva 3 – právní metodologie, Teorie práva 4 – právní filozofie, Legal Theory a Islámská právní kultura.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

OSINA, Petr. Ústavní soudnictví v islámských zemích. In FRUMAROVÁ, Kateřina, MELOTÍKOVÁ, Petra (eds.). *Posla Vladimíru Sládečkovi*. Praha: Leges, 2024, s. 269–278.

OSINA, Petr. Josef Trakal. In SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír, HORÁK, Ondřej, KOLUMBER, David (eds.). *Encyklopedie českých právních dějin. XXV. svazek, Biografie právníků S–Ž*. Plzeň; Ostrava: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk; KEY Publishing s.r.o., 2024, s. 352–353.

HORÁK, Ondřej, OSINA, Petr. Otto Weinberger. In SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír, HORÁK, Ondřej, KOLUMBER, David (eds.). *Encyklopedie českých právních dějin. XXV. svazek, Biografie právníků S–Ž*. Plzeň; Ostrava: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk; KEY Publishing s.r.o., 2024, s. 512–513.

HORÁK, Ondřej, OSINA, Petr. Komentář k § 1492. In MELZER, Filip, TÉGL, Petr a kol. *Občanský zákoník. § 1475–1720. Velký komentář*. Praha: C. H. Beck, 2024, s. 940–947.

MARČÍK, Jan, OSINA, Petr. Jiří Hoetzel. In HORÁK, Ondřej, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand (eds.). *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1918–1938). Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1918–1938). Edition von Gutachten und Memoranden*. Praha: Wolters Kluwer ČR, s. 518–521.

HORÁK, Ondřej, OSINA, Petr. Emil Svoboda. In HORÁK, Ondřej, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand (eds.). *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1918–1938). Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1918–1938). Edition von Gutachten und Memoranden*. Praha: Wolters Kluwer ČR, s. 561–565.

HORÁK, Ondřej, OSINA, Petr. Charles Ch. Hyde; Kurt Lipstein; Oliver J. Lissitzyn; František Weyr. In TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand, HORÁK, Ondřej et al. *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1945–1949). Edice posudků a dokumentů. Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1945–1949). Edition von Gutachten und Dokumenten.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s. 760–762, 771–773, 774–775, 800–803.

HORÁK, Ondřej, OSINA, Petr. Historický výklad. In SOBEK, Tomáš, KOTÁSEK, Josef, HAPLA, Martin (eds.). *Právní argumentace.* Praha: C. H. Beck, 2024, s. 330–362.

OSINA, Petr. Přirozené právo. In *Akademická encyklopedie českých dějin.* Praha: Historický ústav AV ČR, 2025 (v tisku).

OSINA, Petr. Sądownictwo konstytucyjne w krajach islámských. In *Księga jubileuszowa Profesora Andrzeja Bisztygi.* Zielona Góra: Uniwersytet Zielonogórski, 2025 (v tisku).

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

řešení projektu *Výzkumná skupina pro dějiny středoevropské právní vědy* (VGS UPOL), 2024

řešení projektu *Zahájení habilitačního řízení pro obor Teorie práva* (VGS6-2025-01), 2025

ÚČAST NA KONFERENCÍCH A ODBORNÝCH SETKÁNÍCH:

mezinárodní konference *Metamorfózy práva ve střední Evropě* a setkání kateder teorie práva, Znojmo, 12.–13. 6. 2024

mezinárodní konference *Olomoucké právnické dny*, Olomouc, PF UP, 22.–23. 5. 2025

VEDENÍ PRACÍ A POSUDKY

posudky na projekty GA UK Praha (4)

vedení diplomových prací (8), posudky diplomových prací (6), posudky rigorózních prací (1)

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

výzkumný pobyt, Polsko, Uniwersytet Zielonogórski, vyžádaná přednáška *Ústavní systém ČR*, duben 2025

výzkumný pobyt, Polsko, Uniwersytet Warszawski, květen 2025

členství v IVR – Mezinárodní asociace pro filozofii práva a sociální filozofii (International Association for Philosophy of Law and Social Philosophy)

Petr Osina absolvoval v dubnu 2025 čtyřdenní pobyt na Právnické fakultě Univerzity v Zelené Hoře na západě Polska. Během něj se kromě setkání s polskými kolegy zúčastnil slavnostního otevření cvičné soudní síně. V rámci fakultní přednáškové série zaměřené na právo a politiku pronesl v polštině přednášku „Český ústavní systém“.

Působí na katedře jako odborný asistent a také je vědecký pracovníkem Oddělení dějin středověku Historického ústavu AV ČR. Jeho vědecká činnost je zaměřena primárně na právní medievistiku, právní romanistiku, dějiny soudnictví, římskoprávní recepci, románsko-kanonický proces, právní rituály, panovnický dvůr a dvorskou kulturu ve středověku. Zabezpečuje výuku v magisterském i doktorském stupni studia, a to následujících předmětů: Římské právo 1, Římské

právo 2, Přehled dějin soukromého práva, Přehled dějin soukromého práva, Encyklopedická a biografická práce, Odborný seminář z právních dějin 1, Odborný seminář z právních dějin 2.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

HORÁK, Ondřej, RAZIM, Jakub. *Dějiny kodifikace soukromého práva v českých zemích*. 3. vydání. Praha: Leges, 2025. 145 s.

RAZIM, Jakub. Miroslav Boháček: Ein tschechoslowakischer Wissenschaftler von europäischem Rang. In AVENARIUS, Martin, BALDUS, Christian, DAJCZAK, Wojciech (eds.). *Romanistische Methode in Mitteleuropa*. Tübingen: Mohr Siebeck, 2025, s. 213–231.

Články ve sbornících a časopisech:

RAZIM, Jakub. Právní institut apelace v pražském procesním traktátu Parvus ordinarius. *Právněhistorické studie*, 2024, Vol. 54, No. 3, s. 11–25.

RAZIM, Jakub. The Prague "Parvus ordinarius": its doctrine on judicial and extrajudicial procedure. *Studia historica Brunensia*, 2024, Vol. 71, No. 2, s. 145–165.

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

řešení projektu *Strategie AV 21, Epicentra civilizace – inteligentní domácnosti, technologie a společnost*, aktivita: *Společnost a hendikep: každodenní život člověka s postižením v minulosti a dnes*

spolupráce na projektu *Učený kanonický proces v českých zemích v období středověku* (IGA PF UP), 2025

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

mezinárodní konference *Law, Power and the Royal Court(s). Networks of Power and Legal Structures*, Praha, HÚ ve spolupráci PF UK, PF MU, PF ZČU, CEU A PF UKomenského, 15.–16. 1. 2025, spoluorganizace, vedení panelu a příspěvek *The Archbishop's Court as a Place of Justice*

konference *Jinakost a postižení napříč staletími: paradigma – perspektivy – přístupy*, Praha, HÚ a FHS UK, 11. 6. 2025, spoluorganizace a příspěvek *Princípy vyloučení na příkladu exkomunikace jako nástroje právní diskvalifikace*

VEDENÍ PRACÍ A POSUDKY

vedení diplomových prací (3), posudky diplomových prací (2)

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

člen Centra pro studium středověku FF UK

člen Společnosti pro církevní právo

fellow Centra medievistických studií

spolupracovník Výzkumného centra Dvory a rezidence ve středověku

člen redakční rady časopisu *Historia et theoria iuris*

člen redakční rady *Slovníku středověké latiny v českých zemích*

POPULARIZACE

Středověké právo – historický podcast *Včera dnes a zítra* (dostupné z: <https://www.youtube.com/c/vceradnesazitra>).

Působí na katedře jako odborná asistentka. Její vědecká činnost je zaměřena primárně na lidská práva, právní metodologii, teorii práva a právní filozofii. Je garantkou nebo spolugarantkou předmětů Teorie práva 1 – právní propedeutika, Teorie práva 3 – právní metodologie, Působení a role Veřejného ochránce práv, Zabezpečuje výuku v magisterském a doktorském stupni studia, a to následujících předmětů: Základy teorie práva, Teorie práva 1 – právní propedeutika, Teorie práva 3 – právní metodologie, Teorie

práva 4 – právní filozofie, Filozoficko-metodologické základy práva 1, Filozoficko-metodologické základy práva 2, Filozoficko-metodologické základy práva 3, Filozoficko-metodologické základy práva 4, Působení a role Veřejného ochránce práv.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

ROSENKRANZOVÁ, Olga. František Emanuel Velc. In SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír, HORÁK, Ondřej, KOLUMBER, David (eds). *Encyklopedie českých právních dějin. XXV. svazek, Biografie právníků S–Ž*. Plzeň; Ostrava: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk; KEY Publishing s.r.o., 2024, s. 454–455.

ROSENKRANZOVÁ, Olga. Chvála neurčitosti orgánu ochránce, kompetencí agend a principů dobré správy jakož dobrých emocí a ostudná absence ústavního zakotvení ochránce. In FRUMAROVÁ, Kateřina, MELOTÍKOVÁ, Petra (eds.). *Pocta Vladimíru Sládečkovi*. Praha: Leges, 2024, s. 373–386.

Články ve sbornících a časopisech:

ROSENKRANZOVÁ, Olga. The Problem of Philosophical Foundations of Human Dignity in Law. *International and Comparative Law Review*, 2024, Vol. 24, No. 1, pp. 33–51.

ROSENKRANZOVÁ, Olga. Dignity and Freedom in Humanism, Transhumanism and Posthumanism – Philosophical and Ethical Foundations for Legal Regulation. *Folia Iuridica Lodzjensis*, 2025, Vol. 113 (v tisku).

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

únor/březen 2024, vypracování podkladů na společnou grantovou přihlášku do mezinárodního a mezioborového projektu OP JAK (Comenius) Digital dignity (za PF UPOL vede O. Hamuřák) – v soutěži přihláška neuspěla

duben 2025, společně s O. Hamuřákem a T. Gábrišem podána grantová přihláška na GAČR na téma Digital dignity

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

mezinárodní konference *Metamorfózy práva ve střední Evropě* a setkání kateder teorie práva, Znojmo, 12.–13. 6. 2024, příspěvek *Důstojnost jako základ lidských práv ve světle kantovské filozofie*

IVR (International Association for Philosophy of Law and Social Philosophy), světový kongres, Soul, 7.–12. 7. 2024, účast online, příspěvek *Dignity in Humanism-Transhumanism and Posthumanism. Philosophical and Ethical Foundations for Legal Regulation – cyborgs*

ILEC (*International Legal Ethics Conference*), Amsterdam, Amsterdam Law School, UA, 17.–19. 7. 2024, příspěvek *Codes of Ethics in Czech Justice and Public Administration – legal and Philosophical Context*

workshop o etice ve veřejné správě, Olomouc, PF UP, 13. 11. 2024, spolumoderování dopolední sekce

mezinárodní workshop pro studenty doktorského programu, Brno, PF MU, 29. 11. 2024, příspěvek, oponentský posudek k tezí disertační práce na téma *Legal personhood – in search of a new ontology* (Zsófia Folková, UK Praha)

účast na oslavě 25. výročí KVOP a konference v KVOP v Brně, Brno, PF MU, 21.–22. 5. 2025

mezinárodní konference *Olomoucké právnícké dny*, Olomouc, PF UP, 22.–23. 5. 2025, sekce ústavního práva o svobodě

konference *Weyrový dny právní teorie*, Brno, PF MU, 6.–7. 6. 2025, příspěvek *Morfologická svoboda a důstojnost*

mezinárodní workshop *The power of humiliation in XXI. century. Law, society, culture*, Onati international Institute for the sociology of law (IISL), 26.–27. 6. 2025, příspěvek *Legal and philosophical concepts of dignity – prohibition of instrumentalization and compassion*

VEDENÍ PRACÍ A POSUDKY

vedení diplomových prací (16), posudky diplomových prací (8), vedení bakalářských prací (5), vedení rigorózních prací (5), posudky rigorózních prací (1)

RECENZNÍ A PROJEKTOVÉ POSUDKY

recenzent vědeckého časopisu *Bratislava Law Review* (3)

recenzent vědeckého časopisu *Acta Universitatis Carolinae Iuridica* (2)

BUKOVIČ, Martin. *Rozhodování českých soudů v diskriminačních případech*. Teze disertační práce. Brno 2024.

SLEŽKOVÁ, Anna. *Lidská důstojnost, svoboda a rovnost optikou nepředmětného myšlení*. Disertační práce. Olomouc 2025.

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

exkurze pro studenty v předmětu PRVOP (Působení a role VOP) v Brně na KVOP a NSS, 21. 3. 2024 a 27. 3. 2025 na KVOP, NSS a ÚS

členka poroty v mezinárodním kole SVOČ, Brno, PF MU, 19. 9. 2024

členství v IVR – Mezinárodní asociace pro filozofii práva a sociální filozofii (International Association for Philosophy of Law and Social Philosophy)

POPULARIZACE

Franz Kafka – ein Fremder. *Logon*, 2024, Nr. 20, s. 74–79.

spolupořadatel za Rosenkruciánský nadační fond výstavy včetně programu v křížové chodbě nové radnice v Brně ve dnech 4.–17. 11. 2024 na téma *Poselství Jakuba Böhma, Komenského a moderního rosenkruciánství*

OCENĚNÍ

2024, Cena děkana – kapitola *The New Point of View on Pico's and Kant's Concept of Dignity* v knize *Human Dignity* (Studies in Law, Politics and Society, Volume 88, 2022, Emerald Publishing)

Olga Rosenkranzová a Tomáš Sobek na mezinárodní konferenci ILEC v Amsterdamu ve dnech 17.–19. července 2024

Olga Rosenkranzová na mezinárodním workshopu v Onati ve dnech 26.–27. června 2025.

Působí na katedře jako docent a působí také na Katedře právní teorie na Právnické fakultě MU v Brně. Jeho vědecká činnost je zaměřena primárně na právní filosofii, metodologii a logiku v právu. Zabezpečuje výuku v doktorském stupni studia, a to následujících předmětů: Filozoficko-metodologické základy práva 1, Filozoficko-metodologické základy práva 2, Filozoficko-metodologické základy práva 3, Filozoficko-metodologické základy práva 4.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

SOBEK, Tomáš. Kde se ztratil logický výklad? In SOBEK, Tomáš, KOTÁSEK, Josef, HAPLA, Martin (eds.). *Právní argumentace*. Praha: C. H. Beck, 2024, s. IX–XI.

Články ve sbornících a časopisech:

SOBEK, Tomáš. Human Rights: Utilitarianism vs Egoism. *Ratio Publica*, 2024, No. 1, s. 42–52.

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

GAČR – GA23-06790S

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

Workshop on Consequentialism and Human Rights, Norsko, Oslo, 5. 6. 2024, příspěvek *Law and Moral Relativism*

Meetings on Ethics and Political Philosophy, Portugalsko, Braga, 27. 6. 2024, příspěvek *Respect and Truth – Kantian Justification of Human Rights*

International Legal Ethics Conference, Nizozemsko, Amsterdam, 18. 7. 2024, příspěvek *Law and Normative Pluralism*

Workshop on Legal Theory, Rakousko, Graz, 17. 9. 2024, příspěvek *The Categorical Imperative and Moore's Paradox*

Workshop on Legal Philosophy, Slovinsko, Lublaň, 22. 9. 2024, příspěvek *The Categorical Imperative and Moore's Paradox*

Taiwan-Czech Legal Theory Workshop, Taiwan, Tai-pei, 3. 3. 2024, příspěvek *The problem of normative pluralism*

Workshop on Legal Theory, Polsko, Vratislav, 27. 5. 2025, příspěvek *Justification in the context of normative pluralism*

Workshop on Legal Ethics, Rakousko, Salzburg, 17. 6. 2025, příspěvek *Legal Ethics and Normative Pluralism*

VEDENÍ PRACÍ A POSUDKY

vedení diplomových prací (1)

POPULARIZACE

Noc vědců (Olomouc – září 2024)

Veřejná diskuze s Urzou (Brno – duben 2025)

PŘEDSTAVENÍ A AKTIVITY DOKTORANDŮ

Získal titul magistra na naší Právnické fakultě (2019–2024) ve studijním programu Právo a právní věda. Od roku 2022 studuje také na Filozofické fakultě UK v Praze, obor Archivnictví a pomocné vědy historické. V roce 2024 nastoupil na doktorský program Právní dějiny a římské právo v prezenční formě. Vědecky se zabývá učeným kanonickým procesem, dějinami církevní správy a recepcí římského práva. Téma jeho disertační práce je *Procesní příručky ve sbírce rukopisů olomoucké kapitulní knihovny* (vedoucím práce je Dr. Jakub Razim).

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

HORÁK, Ondřej, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand (eds.). *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1918–1938). Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1918–1938). Edition von Gutachten und Memoranden*. Praha: Wolters Kluwer ČR Praha. 612 stran.

spolu s: HORÁK, Ondřej (eds.). 1 Posudky Miloslava Stieberta / Gutachten von Miloslav Stieber, s. 155–169; 4 Posudek Josefa Auštického / Gutachten von Josef Auštický, s. 227–235; 10 Posudek Jana Bedřicha Nováka / Gutachten von Jan Bedřich Novák, s. 345–353; spolu s: HORÁK, Ondřej, STARÝ, Marek (eds.). 2 Posudky Josefa Pekaře / Gutachten von Josef Pekař, s. 171–203; 3 Posudky Jana Kaprase / Gutachten von Jan Kapras, 205–226; 12 Posudek Gustava Friedricha / Gutachten von Gustav Friedrich, s. 377–399.

MARČÍK, Jan. Gustav Friedrich, s. 509–511, Kamil Henner, s. 512–514, Jan Bedřich Novák, s. 540–543, Josef Pekař, s. 544–547, Miloslav Stieber, s. 555–557, Josef Šusta, s. 566–569; spolu s: OSINA, Petr. Jiří Hoetzel, s. 518–521; spolu s: HORÁK, Ondřej. Karel Kadlec, s. 522–525, Jan Kapras, s. 526–530, Felix Knoll, 531–532; spolu s: HORÁK, Ondřej, MARHOLD, David. Franz Wien-Claudi, s. 570–572.

TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand, HORÁK, Ondřej et al. *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1945–1949). Edice posudků a dokumentů. Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1945–1949). Edition von Gutachten und Dokumenten*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, passim.

HORÁK, Ondřej, MARČÍK, Jan, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand (eds.). 8 Posudek Františka Čády / Gutachten von František Čáda, s. 465–482; MARČÍK, Jan, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand (eds.). 15 Posudky Charlese Hyda a Olivera Lissitzyna / Gutachten von Charles Hyde und Oliver Lissitzyn, s. 713–741.

HORÁK, Ondřej, MARČÍK, Jan. Bohumil Kučera, s. 768–770; Jindřich Procházka, s. 782–784; MARČÍK, Jan, ŠVÉBIŠOVÁ, Anna. Jaroslav Šimák, s. 798–799.

MARČÍK, Jan. Jan Bedřich Novák. SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír, HORÁK, Ondřej, KOLUMBER, David (eds.). *Encyklopedie českých právních dějin. XXV. svazek, Biografie právníků S–Ž*. Plzeň; Ostrava: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk; KEY Publishing s.r.o., 2024, s. 641–643.

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

spolupráce na projektu *The Liechtensteins in Czechoslovakia and Central European Legal Science* (EEA Grants) 2022–2024

řešení projektu *Výzkumná skupina pro dějiny středoevropské právní vědy* (VGS UPOL), 2024

řešení projektu *Ordines iudicarii – výzkum a analýza vybraných pramenů* (StartUP projekt), 2024

řešení projektu *Učený kanonický proces v českých zemích* (IGA PF UP), 2025

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

Ex superne providencia maiestatis, pracovní zasedání u příležitosti 680. výročí povýšení pražského biskupství na arcibiskupství a souběžného založení biskupství v Litomyšli, Litomyšl, 17–18. 10. 2024

workshop *Propojení teorie a praxe v české civilistice do roku 1990*, Olomouc, PF UP, 12. 12. 2024

Vedecká konferencia doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov, Trnava, 28. 3. 2025, příspěvek *Učený kanonický proces v českých zemích*

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

Účast v soutěži Studentské vědecké odborné činnosti 2025, soutěžní práce: *Processus iudiciarius „Rex pacificus“* a jeho rukopisy v domácích sbírkách.

Získal titul bakaláře na Filozofické fakultě UP v Olomouci v oborech Historie a Německá filologie (2016–2019) a titul magistra na stejné fakultě v oborech Historické vědy a Německá filologie (2019–2023). Od roku 2019 studuje na naší fakultě ve studijním programu Právo a právní věda a v roce 2023 nastoupil na doktorský program Právní dějiny a římské právo v prezenční formě. Odborně se zabývá dějinami civilistiky, dějinami veřejné správy a regionálními dějinami. Téma jeho disertační práce je *Německá civilistika v meziválečném Československu* (vedoucím práce je doc. Ondřej Horák).

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

HORÁK, Ondřej, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand (eds.). *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1918–1938). Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1918–1938). Edition von Gutachten und Memoranden*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, passim.

Část II. Edice posudků / Edition von Gutachten

MARHOLD, David, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand (eds.). 6 Memorandum der liechtensteinischen Regierung an die Pariser Friedenkonferenz / Memorandum lichtenštejnské vlády Pařížské mírové konferenci, s. 269–282; 7 Memorandum von Maximiliana Saxl / Memorandum Maximiliana Saxla, s. 283–317; 13 Gutachten von Leo Strisower / Posudek Leo Strisowera, s. 401–422; 14 Memorandum von Franz Wien-Claudi, Felix Knoll und Erwin Loewenfeld / Memorandum Franze Wien-Claudiho, Felixe Knolla a Erwina Loewenfelda, s. 423–474.

Část III. Biografie autorů posudků / Biografien von Autoren der Gutachten

HORÁK, Ondřej, MARČÍK, Jan, MARHOLD, David. Franz Wien-Claudi, s. 570–572; MARHOLD, David, STÖGMANN, Arthur. Franz Wilhelm, s. 573–574.

TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand, HORÁK, Ondřej et al. *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1945–1949). Edice posudků a dokumentů. Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1945–1949). Edition von Gutachten und Dokumenten*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, passim.

Část II. Edice posudků / Edition von Gutachten

MARHOLD, David (ed.). 2 Gutachten von Georges Sauser-Hall / Posudky Georges Sauser-Halla, s. 335–381; 5 Gutachten von Kurt Lipstein / Posudek Kurta Lipsteina, s. 425–446; 13 Gutachten von Kurt Lipstein / Posudek Kurta Lipsteina, s. 655–703.

HORÁK, Ondřej, MARHOLD, David (eds.). 7 Protokoll über die Besprechungen / Protokol o jednáních, s. 447–454; 10 Gutachten von Erwin Loewenfeld / Posudek Erwina Loewenfelda, s. 537–552.

MARHOLD, David, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand (eds.). 9 Gutachten von František Weyr / Posudek Františka Weyra, s. 483–535; 12 Nachtragsgutachten von František Weyr / Posudek Františka Weyra, s. 615–653.

TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand, MARHOLD, David (eds.). 4 Gutachten von Wilhelm Magerstein / Posudky Wilhelma Magersteina, s. 411–424; 14 Gutachten von Bruno Helbig-Neupauer / Posudek Bruno Helbig-Neupauera, s. 705–712.

HORÁK, Ondřej, MARHOLD, David, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand (eds.). 11 Posudky Josefa Budníka a Jaroslava Šimáka / Gutachten von Josef Budník und Jaroslav Šimák s. 553–614.

Část III. Biografie autorů posudků / Biografien von Autoren der Gutachten

MARHOLD, David. Bruno Helbig-Neupauer, s. 757–759; Wilhelm (Willy) Magerstein, s. 779–781.

MARHOLD, David. Ignaz Seidl-Hohenveldern; Bruno Helbig-Neupauer. In SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír, HORÁK, Ondřej, KOLUMBER, David (eds.). *Encyklopedie českých právních dějin. XXV. svazek, Biografie právníků S–Ž*. Plzeň; Ostrava: Aleš Čeněk; KEY Publishing s.r.o., 2024, s. 45–47 a 627–628.

Články ve sbornících a časopisech:

MARHOLD, David. Ernst Swoboda und der tschechoslowakische BGB-Entwurf der Zwischenkriegszeit. *Journal on European History of Law*, 2025, Vol. 16, No. 1, pp. 101–111.

Zprávy, recenze, anotace:

MARHOLD, David. Es muß sein! Aneb dědické právo jako nevyhnutelná součást práva. *Bulletin Evropské společnosti pro právní dějiny*, 2025, roč. 11, č. 2 (27. 6. 2025), s. 14–15.

PODÍL NA VÝZKUMNÝCH PROJEKTECH

spolupráce na projektu *The Liechtensteins in Czechoslovakia and Central European Legal Science* (EEA Grants), 2022–2024

řešení projektu *Němečtí civilisté ve službách Československa, aneb jejich podíl na přípravě rekodifikace občanského práva – dílčí studie* (IGA PF UP), 2024

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

workshop *Propojení teorie a praxe v české civilistice do roku 1990*, Olomouc, PF UP, 12. 12. 2024.

mezinárodní konference *Olomoucké právníké dny*, Olomouc, PF UP, 22.–23. 5. 2025, sekce *Es muß sein! Aneb dědické právo jako nevyhnutelná součást práva*, příspěvek *Egon Weiss a problematika dědické nezpůsobilosti*.

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

člen AS PF UPOL, člen AS UPOL (od 5/2025)

člen Evropské společnosti pro právní dějiny

člen Výzkumné skupiny pro dějiny střeoevropské právní vědy

OCENĚNÍ

SVOČ 2024, sekce studentů Mgr. oborů; Společenské vědy, římské právo a právní dějiny, 2. místo v Česko-slovenském kole, práce *Ernst Svoboda a příprava vládního návrhu občanského zákoníku z roku 1937*

Získal titul magistra na naší Právnické fakultě ve studijním programu Právo a právní věda. V roce 2024 nastoupil na doktorský program Právní dějiny a římské právo v kombinované formě. V minulosti pracoval na Státním úřadě inspekce práce, nyní pracuje na Krajském ředitelství Policie Ústeckého kraje. Vědecky se zabývá římským trestním právem. Téma jeho disertační práce je *Vývoj postihu úmyslného usmrcení osoby v římském právu se zaměřením na Lex Cornelia de sicariis et veneficiis* (vedoucí práce je Dr. Kamila Bubelová).

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH

25. konference českých a slovenských právních romanistů *Rituály a symboly v římském právu*, Praha, PF UK, 30.–31. 5. 2025

Získal titul magistra na Právnické fakultě MU v Brně ve studijním programu Právo a právní věda (2007–2012), v roce 2015 tam získal také titul doktora práv. V roce 2023 nastoupil na doktorský program Právní dějiny a římské právo na naší Právnické fakultě v kombinované formě. Působil v advokátní kanceláři, poté v notářské kanceláři a od roku 2018 působí jako notář se sídlem v Pardubicích. Vědecky se zabývá dědickým právem, právní komparatistikou, dějinami právnických profesí a regionálními dějinami. Téma jeho disertační práce je

Proměny smluvní vázanosti v dědickém právu (vedoucím práce je doc. Ondřej Horák).

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

MELZER, Filip, TÉGL, Petr a kol. *Občanský zákoník. § 1475–1720. Velký komentář*. Praha: C. H. Beck, 2024. 1552 stran.

PLAŠIL, Filip, HORÁK, Ondřej, VALENTOVÁ, Martina. České dědické právo a význam tradice, s. XXVII–XLII; PLAŠIL, Filip, HORÁK, Ondřej, DRACHOVSKÝ, Ondřej. Komentář k § 1642, s. 932–940; PLAŠIL, Filip. Komentář k § 1575–1593, s. 586–708; Komentář k § 1644–1645, s. 947–960; Komentář k § 1650–1653, s. 984–1021.

PLAŠIL, Filip. Joseph Anton Schuster; Michael Schuster; František Voldan; Egon Zweig. In SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír, HORÁK, Ondřej, KOLUMBER, David (eds.). *Encyklopedie českých právních dějin. XXV. svazek, Biografie právníků S–Ž*. Plzeň; Ostrava: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk; KEY Publishing s.r.o., 2024, s. 92–93, 93–94, 486–487 a 591–592 (heslo E. Zweiga ve spoluautorství s Ondřejem Filipcem).

Články ve sbornících a časopisech:

TALANDA, Adam, PLAŠIL, Filip. Spory o aktiva nebo pasiva pozůstalosti. *Právní rozhledy*, 2024, roč. 32, č. 7–8, s. 225–232.

TALANDA, Adam, PLAŠIL, Filip. Spory o dědické právo ve světle poslední judikatury. *Ad Notam*, 2024, roč. 30, č. 3, s. 11–18.

PLAŠIL, Filip. Dosavadní zkušenosti s úpravou dědického práva z pohledu notáře. In ŠÍNOVÁ, Renata (ed.). *Deset let účinnosti občanského zákoníku*. Praha: C. H. Beck, 2025, s. 113–130.

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH, PŘEDNÁŠKY PRO VEŘEJNOST, SOUTĚŽE

mezinárodní konference Olomoucké právnické dny, Olomouc, PF UP, 22.–23. 5. 2025, sekce *Es muß sein! Aneb dědické právo jako nevyhnutelná součást práva*, příspěvek *Svěřenské nástupnictví ke zbytku*

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A POPULARIZAČNÍ AKTIVITY

člen Legislativní komise Notářské komory ČR

účast na jednání České společnosti pro dědické právo

člen redakční rady časopisu *Ad Notam*

člen redakční rady sborníku *Havlíčkobrodsko*

školení pro soudce okresních a krajských soudů na Justiční akademii ČR na téma Vybrané problémy dědického práva (společně s Adamem Talandou)

školení pro Notářskou komoru v Hradci Králové na téma Odpovědnost dědiců za dluhy a likvidace pozůstalosti (společně s Adamem Talandou)

školení pro Notářskou komoru v Ústí nad Labem na téma Spory v řízení o pozůstalosti (společně s Adamem Talandou)

školení pro nakladatelství C.H. Beck na témata Spory v řízení o pozůstalosti, Odpovědnost dědiců za dluhy a Osoby pod zvláštní ochranou v řízení o pozůstalosti (společně s Adamem Talandou)

OCENĚNÍ

SVOČ 2025, doktorská sekce, 1. místo ve fakultním kole, práce *Svěřenské nástupnictví ke zbytku*

Získal titul magistra na Právnické fakultě ZČU v Plzni ve studijním programu Právo a právní věda (2013–2018), v roce 2022 tam získal také titul doktora práv. Titul bakaláře získal na Fakultě právních a správních studií VŠFS v Praze. V roce 2023 nastoupil na doktorský program Právní dějiny a římské právo na naší Právnické fakultě v kombinované formě. Působí jako notářský kandidát. Vědecky se zabývá dědickým právem, právní komparatistikou a římským právem. Téma jeho disertační práce je *Nabývání pozůstalosti z právněhistorické perspektivy*

(vedoucí práce je doc. Petr Dostálík).

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Články ve sbornících a časopisech:

PROCHÁZKA, Matouš. Reflexe mýtických odrazů římského dědického práva. In TUROŠÍK, Michal, HORVÁTHOVÁ, Lucia (eds.). *Quo vadis římské právo. Zborník zo XXIV. ročníka medzinárodnej vedeckej konferencie právnych romanistov Českej republiky a Slovenskej republiky. 16.–17. máj 2024, zámok Galicia Nueva v Haliči*. Banská Bystrica: Belianum, s. 113–119.

HORÁK, Ondřej, DOSTALÍK, Petr, PROCHÁZKA, Matouš. Přednost transmise nebo náhradnictví? K problematice zániku náhradnictví v dědickém právu (§ 1511 odst. 1 ObčZ). *Právní rozhledy*, 2024, roč. 32, č. 10, s. 307–312.

PROCHÁZKA, Matouš. Újma způsobená nemovitou věcí s přihlédnutím k řízení o pozůstalosti. *Právní rozhledy*, 2025, roč. 33, č. 3, s. 81–86.

DOSTALÍK, Petr, PROCHÁZKA, Matouš. Cautio damni infecti a římskoprávní řešení újmy způsobené nemovitou věcí (v recenzním řízení).

PROCHÁZKA, Matouš. Svědectví a rituály při svědectví v dědickém právu římském a moderním (v recenzním řízení).

VÝZKUMNÉ PROJEKTY

řešení projektu *Interpretace odpovědnosti za škodu nemovitou věcí* (IGA PF UP)

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH, PŘEDNÁŠKY PRO VEŘEJNOST

mezinárodní konference právních romanistů České republiky a Slovenské republiky *Quo vadis římské právo*, Halič, Slovenská republika, 16.–17. 5. 2024, příspěvek *Reflexe mýtických odrazů římského dědického práva*

mezinárodní konference *Olomoucké právnícké dny*, Olomouc, PF UP, 22.–23. 5. 2025, sekce *Es muß sein! Aneb dědické právo jako nevyhnutelná součást práva*, příspěvek *Zásada zachování hodnot a její projevy*

25. konference českých a slovenských právních romanistů *Rituály a symboly v římském právu*, Praha, PF UK, 30.–31. 5. 2025, příspěvek *Svědék jako symbol v dědickém právu římském a současném*

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A POPULARIZAČNÍ AKTIVITY

člen Výzkumné skupiny pro dějiny středoevropské právní vědy

OCENĚNÍ

SVOČ 2024, doktorská sekce, 3. místo ve fakultním kole, práce *Hereditas iacens*

Získala magisterský titul na naší Právnické fakultě (2015–2022) ve studijním programu Právo a právní věda. V roce 2024 nastoupila na doktorský program Právní dějiny a římské právo v kombinované formě. V minulosti pracovala na Krajském soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci a nyní pracuje na Vrchním soudu v Olomouci. Vědecky se zabývá právní komparatistikou, dějinami trestního práva a insolvenčí. Téma její disertační práce je *Trestné činy dle zákona č. 117/1852 ř. z. Rozhodovací praxe Krajského soudu v Olomouci v období první republiky*

(vedoucím práce je doc. Ondřej Horák).

PUBLIKACE

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

HORÁK, Ondřej, ŠVÉBIŠOVÁ, Anna. Josef Budník. In HORÁK, Ondřej, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand et al. *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1945–1949). Edice posudků a dokumentů. Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1945–1949). Edition von Gutachten und Dokumenten.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s. 749–751.

MARČÍK, Jan, ŠVÉBIŠOVÁ, Anna. Jaroslav Šimák. In TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand, HORÁK, Ondřej et al. *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1945–1949). Edice posudků a dokumentů. Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1945–1949). Edition von Gutachten und Dokumenten.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s. 798–799.

ÚČAST NA KONFERENCÍCH, SEMINÁŘÍCH A WORKSHOPECH, PŘEDNÁŠKY PRO VEŘEJNOST

Mezinárodní konference *Olomoucké právnické dny*, Olomouc, PF UP, 22.–23. 5. 2025, sekce *Es muß sein! Aneb dědické právo jako neryhnutelná součást práva.*

Získal titul bakaláře v oboru Anglický jazyk a výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání na Pedagogické fakultě UP v Olomouci (2009–2011), následně titul magistra v oboru Obecná lingvistika a teorie komunikace na Filozofické fakultě UP v Olomouci (2015–2017). Studijní program Právo a právní věda a titul magistra získal na Právnické fakultě ZČU v Plzni (2015–2020). Titul doktor práv získal na naší Právnické fakultě (2021), kde také v roce 2023 nastoupil na doktorský program Právní dějiny a římské právo v prezenční

formě. V minulosti působil jako finanční a projektový manažer, nyní je advokátním koncipientem. Vědecky se zabývá římským právem, právní komparatistikou a právní lingvistikou. Téma jeho disertační práce je *Historická geneze kupní smlouvy v ukrajinském právu a její římskoprávní kořeny* (vedoucím práce je doc. Petr Dostálík).

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Monografie, edice, komentáře, encyklopedie, učebnice, výzkumné zprávy, kapitoly v knihách:

RŮŽIČKA, Karl Pierre. Emil Schrutka; Ernst Hruza. In SCHELLE, Karel, TAUCHEN, Jaromír, HORÁK, Ondřej, KOLUMBER, David (eds.). *Encyklopedie českých právních dějin. XXV. svazek, Biografie právníků S–Ž*. Plzeň; Ostrava: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk; KEY Publishing s.r.o., 2024, s. 82–83 a 632–633.

OSTATNÍ VĚDECKOVÝZKUMNÉ A AKADEMICKÉ AKTIVITY

člen Evropské společnosti pro právní dějiny

člen Výzkumné skupiny pro dějiny střeoevropské právní vědy

7–12/2024 – třítydenní studijní pobyt ve Wroclawi za účelem získání literatury pro disertační práci

8/2024 – týdenní studijní pobyt ve Lvově za účelem získání literatury pro disertační práci

3/2025 – týdenní studijní pobyt v Krakově za účelem získání literatury pro disertační práci

ZS/LS 2024/2025 – výuka předmětu Římské právo 1 a Římské právo 2, 1–2 semináře/týden

PŘEDSTAVENÍ A AKTIVITY POMOCNÝCH VĚDECKÝCH SIL

TEREZA ČÁSTKOVÁ

Začala své magisterské studium programu Právo a právní věda na naší Právnické fakultě v roce 2019. V roce 2023 začala pracovat v advokátní kanceláři. Téma její diplomové práce je *Legalita konfiskace majetku Lichtenštejnů po roce 1945* (vedoucím práce je doc. Ondřej Horák).

BC. TOMÁŠ KŘÍŽ

Získal titul bakaláře na Pedagogické fakultě MU v Brně ve studijním programu Francouzský jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání (2019–2022) a prospěl s vyznamenáním. Od roku 2022 začal své magisterské studium programu Právo a právní věda na naší Právnické fakultě. Působil jako lektor francouzského jazyka a v roce 2024 absolvoval studijní stáž na Okresním soudě v rodných Svitavách.

PUBLIKACE

Překlad posudků Georgese Sauser-Halla. In HORÁK, Ondřej, TRAUTTMANSDORFF, Ferdinand et al. *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení (1945–1949). Edice posudků a dokumentů. Die Liechtenstein in der Tschechoslowakei und ihr rechtlicher Status (1945–1949). Edition von Gutachten und Dokumenten.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024, s. 361–381.

MGR. VIKTOR MAIXNER

V roce 2018 začal své magisterské studium programu Právo a právní věda na naší Právnické fakultě. Nejvíce se zajímá o dědické právo a o právní komparatistiku, což vyústilo výběrem diplomové práce na téma *Aditio hereditatis a delace dědictví*, kterou na konci srpna tohoto roku úspěšně obhájil (vedoucím práce byl doc. Petr Dostálík).

KATEŘINA MLČOCHOVÁ

Začala své magisterské studium programu Právo a právní věda na naší Právnické fakultě v roce 2022. Zajímá se o starší dějiny (středověk), ale také o dějiny novověku. Nebojí se latiny a výsledkem toho byla práce SVOČ na téma *Emphyteuze v díle Balda de Ubaldis*. Téma její diplomové práce je *Dělení vlastnictví z pohledu akademického diskurzu českého osvícenství* (vedoucím práce je Dr. Jakub Razim).

OCENĚNÍ

SVOČ 2025, sekce studentů Mgr. oborů, 2. místo ve fakultním kole, práce *Emphyteuze v díle Balda de Ubaldis* (konzultant J. Razim)

BC. NATÁLIE POLZEROVÁ

Získala titul bakalářky na Filozofické fakultě UP v Olomouci ve studijním programu Němčina se zaměřením na tlumočení a překlad (2021–2024), ve kterém pokračuje v magisterském stupni. V roce 2021 začala své magisterské studium programu Právo a právní věda na naší Právnické fakultě, od roku 2022 studuje Všeobecné lékařství na Lékařské fakultě UP v Olomouci a od roku 2024 pedagogiku k získání kvalifikace učitele 2. stupně ZŠ a SŠ (tzv. doplňující pedagogické studium, celoživotní) na Filozofické fakultě UP v Olomouci. Téma její diplomové práce je *Dědická nezpůsobilost z historicko-komparativního pohledu* (vedoucím práce je doc. Ondřej Horák).

OCENĚNÍ

SVOČ 2025, sekce studentů Mgr. oborů, 3. místo ve fakultním kole, práce *Stopy v genech, anonymita dárcovství gamet*

ANNA SKUHROVCOVÁ

Začala své magisterské studium programu Právo a právní věda na naší Právnické fakultě v roce 2021. Od roku 2023 působí jako praktikant v notářské kanceláři. Téma její diplomové práce je *Konfiskace majetku cizích státních příslušníků německé národnosti po roce 1945* (vedoucím práce je doc. Ondřej Horák).

Získal titul bakaláře na naší Právnické fakultě ve studijním programu Právo ve veřejné správě (2021–2025) a paralelně začal své magisterské studium programu Právo a právní věda. V minulosti pracoval v notářské kanceláři a v kanceláři veřejného ochránce práv (odbor dohledu nad omezováním osobní svobody), nyní působí v advokátní kanceláři. Nejvíce se zajímá o civilní právo procesní, rodinné právo, dědické právo, dějiny českého soudnictví a vývoj právnických profesí. Téma jeho diplomové práce je *Procesní postavení kolizního opatrovníka v řízení ve věcech rodinněprávních* (vedoucí práce je Dr. Lenka Westphalová).

PROJEKTY, PUBLIKACE, WORKSHOPY, KONFERENCE

V roce 2024 byla s podporou vnitřního fakultního grantu zřízena výzkumná skupina, která by měla podpořit interdisciplinární výzkum právní vědy ve střední Evropě a spolupráci s odbornou veřejností v českých zemích i v zahraničí.

Cílem projektu jsou soustavné a dlouhodobé vědecké a organizační aktivity, navazování a prohlubování mezinárodní spolupráce v této oblasti, pořádání konferencí a workshopů, příprava žádostí o výzkumné granty a publikace výsledků výzkumu, zejména kolektivních monografií a bibliografií.

Hlavním řešitelem byl doc. JUDr. Ondřej Horák, Ph.D., spoluřešiteli z akademických pracovníků a studentů Ba. Ian David Bell, JUDr. Kamila Bubelová, Ph.D., doc. JUDr. Petr Dostálík, Ph.D., ThLic. ICLic. Monika Menke, Th.D., JUDr. Petr Osina, Ph.D., Mgr. Jan Marčík, Mgr. David Marhold a JUDr. et Mgr. Lukáš Ryšavý, Ph.D.

Členové výzkumné skupiny se v roce 2024 podíleli na následujících projektech a aktivitách:

1) Národní zpráva *The History of Comparative Law in the Czech Lands and Czechoslovakia* pro sekci The history of comparative law and the Academy pro Thematic Congress and Centennial of the International Academy of Comparative Law, Paris (France) – autorem zprávy, která bude publikována v nakladatelství Brill, byl hlavní řešitel, spoluřešitelé přispěli dílčími rešeršemi v archivu AV ČR (Marčík, Marhold) a poskytli mu k textu také zpětnou vazbu, jak obsahovou (Osina, Razim), tak jazykovou (Bell, Osina).

2) Dvousvazková česko-německá edice posudků *Lichtenštejnové v Československu a jejich právní postavení* zahrnující roky 1918–1938 a 1945–1949 – na přípravě se podílela většina členů skupiny (Horák, Marčík, Marhold, Osina, Ryšavý).

3) Bibliografie německo-jazyčné právní vědy v českých zemích – došlo k dokončení bibliografie meziválečných německých periodik (*Deutscher Juristentag in der Tschechoslowakei. Gutachten, Deutscher Juristentag in der Tschechoslowakei. Verhandlungen, Juristen-Zeitung für das Gebiet der Tschechoslowakischen Republik, Mitteilungen der Reichsgewerkschaft der deutschen Richter in der tschech.-slow. Republik, Notariats-Zeitung: Standes- und Fachblatt des Vereines deutscher Notare für die tschechoslowakische Republik, Prager Archiv für Gesetzgebung und Rechtsprechung a Prager Archiv für Recht, Verwaltung und Wirtschaft a Prager Juristische Zeitschrift, Richterzeitung*), která měla být publikována v roce 2024, ale její vydání bude uskutečněno až v roce 2025, protože bude obsahovat (původně neplánované) česko-německé úvodní studie (Horák, Tauchen) a ještě dva časopisy z 19. století (*Mitteilungen des deutschen Juristenvereines in Prag a Juristische Vierteljahresschrift*), čímž by se měl zvýšit její význam a dosah.

4) *Encyklopedie českých právních dějin* (eds. Schelle, Tauchen) – autorský podíl na přípravě biografických svazků (Bubelová, Dostálík, Horák, Marčík, Marhold, Menke, Osina).

5) Uspořádání workshopu *Propojení teorie a praxe v české civilistice do roku 1990*, Olomouc, PF UP, 12. 12. 2024 (Bubelová).

6) Podání žádosti o dvouletý grant (IGA) *Osobnosti civilistiky v českých zemích v 19. století* (Horák et al.).

WORKSHOP PROPOJENÍ TEORIE A PRAXE V ČESKÉ CIVILISTICE DO ROKU 1990, OLOMOUC, PF UP, 12. 12. 2024

Právnická
fakulta

Katedra teorie práva a právních dějin
PF UP v Olomouci

si Vás dovoluje pozvat na setkání s názvem:

Propojení teorie a praxe v české civilistice do roku 1990.
Workshop výzkumné skupiny pro dějiny středoevropské právní vědy.

Setkání se koná:

ve čtvrtek **12.12. 2024** od **15:00** hodin
v místnosti **B.42** v budově **PF UP**

Těšíme se na Vaši účast

Kamila Bubelová,
vedoucí katedry

Ondřej Horák,
ved. výzkumné skupiny

PS:

Svoji účast prosím potvrdíte do 5.12. 2024 na e-mail kamila.bubelova@upol.cz

Děkujeme!

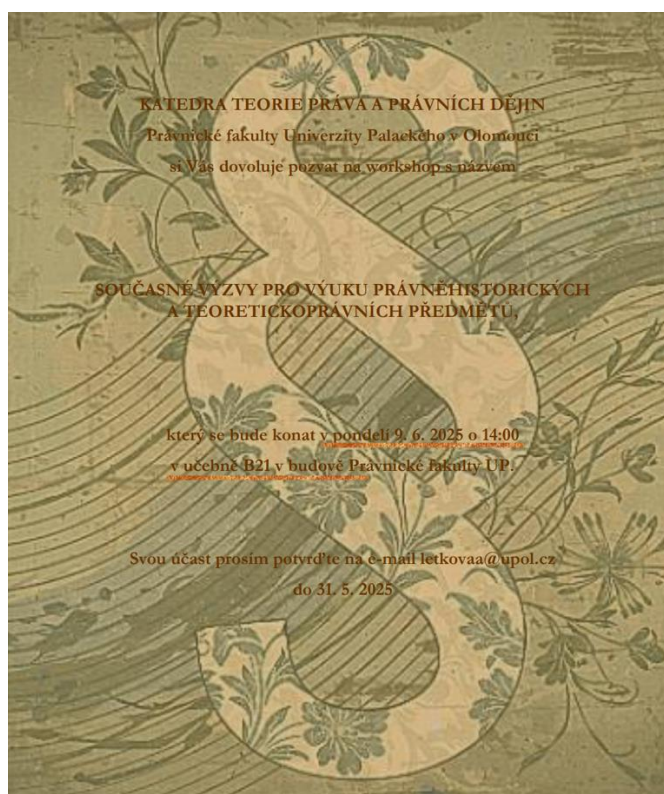
Na workshop přijela také podpora ze Slovenska – prof. Tomáš Gábriš

WORKSHOP SPRAVEDLNOST JAKO FENOMÉN DĚJIN, OLOMOUC, PF UP, 13. 9. 2024

Workshop se konal při příležitosti narozenin Tomáše Sobka a naší paní sekretářky Kateřiny Moravcové

WORKSHOP SOUČASNÉ VÝZVY PRO VÝUKU PRÁVNĚHISTORICKÝCH A TEORETICKOPRÁVNÍCH PŘEDMĚTŮ, OLOMOUC, PF UP, 9. 6. 2025

Fotografie ze křtu svazků ve Vaduzu 17. června 2025. Zleva: Ondřej Horák, Martina Sochin d'Elia, Tomáš Knoz, Ferdinand Trauttmansdorff

V průběhu druhé poloviny roku 2024 dokončil mezinárodní řešitelský tým dvouletý projekt *The Liechtensteins in Czechoslovakia and Central European Legal Science*, který byl podpořený Fondem pro bilaterální vztahy v rámci Fondů EHP a Norska.

Hlavním cílem byla příprava dvou svazků česko-německé edice posudků týkajících se právního postavení knížecího rodu Lichtenštejnů v Československu. První svazek je věnovaný období po roce 1918 a druhý období po roce 1945. Oba svazky se skládají ze tří

provázaných částí: z úvodních studií, z vlastní edice posudků, memorand a dokumentů, a z medailonů autorů, kteří posudky (na popud státních orgánů nebo knížecích rodin) připravili.

Publikace mohou být přínosné nejen pro lepší pochopení česko-lichtenštejnských vztahů po roce 1918, ale také pro dějiny právního myšlení, jelikož zprávy připravovali přední právníci a historici středoevropského regionu.

Vydání obou svazků se ujalo nakladatelství Wolters Kluwer, velkou péči nám věnovala zejména šéfredaktorka Marie Novotná.

Řešitelský tým se skládal z patnácti členů, z toho deset bylo z českých univerzit v Olomouci, Brně a Praze a pět dalších z Rakouska, Německa a Švýcarska. Hlavní odpovědnost nesl Ondřej Horák a Ferdinand Trauttmansdorff, bývalý rakouský velvyslanec v ČR. Hlavním partnerem projektu byla Česko-lichtenštejnská komise historiků za spolupředsednictví Tomáše Knoze a Arthura Brunharta.

Z naší fakulty se projektu účastnili Lukáš Ryšavý a Petr Osina, velký kus práce odvedli zejména naši pomvědi a doktorandi Jan Marčík a David Marhold. V neposlední řadě nám pomáhali s překlady Thomas Krzenek, Tomáš Kříž, David Marhold a Lukáš Ryšavý.

Při přípravě publikací jsme použili materiály z více než dvaceti archivů v deseti různých zemích – ze zahraničních to byly zejména *Liechtensteinisches Landesarchiv* ve Vaduzu a *Hausarchiv der Regierenden Fürsten von und zu Liechtenstein* ve Vídni, z domácích především *Archiv Poslanecké sněmovny*, *Národní archiv* a *Moravský zemský archiv*.

Podářilo se nám objevit prameny, o nichž se předpokládalo, že jsou ztracené, nebo dříve neznámé zdroje (např. originály posudků Josefa Pekaře a Leo Strisowera známé jen z opisů, nebo posudky Jana B. Nováka, Miloslava Stiebera a Jana Kaprase).

Editované posudky nastavují zrcadlo našim novějším dějinám, zejména zlomovým událostem po roce 1918 a po roce 1945. Je to příběh revoluce, „odčinování“ Bílé hory a zásahů do vlastnictví, diskuse o tom, co stát může a co by již dělat neměl. Posudky poměrně dobře odrážejí také mentalitu svých autorů i jejich pozdější směřování (např. opatrného a přemýšlivého Jana Krčmáře na straně jedné, či jednostranného a konfliktního Antonína Hobzu na straně druhé) a ve svém celku přinášejí reflexi role a odpovědnosti akademických elit ve zlomových dobách.

Publikace jsou dostupné na stránkách Česko-lichtenštejnské komise historiků: <https://www.flcz-historikerkommission.com/veroeffentlichungen>

Bližší informace o projektu: <https://www.zurnal.upol.cz/nc/zprava/clanek/o-lichtenstejnech-odcinovani-bile-hory-a-rolu-akademiku-ve-zlomovych-dobach>

LETKOVÁ, Alexandra. *Spravodlivost' v trestnom práve (na príklade vybraných ustanovení zákona na ochranu republiky)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2024. 148 s.

Alexandra Letková je širší odborné veřejnosti známa jako badatelka v oboru českých a slovenských právních dějin a výzkumu historické paměti. Zajímá se nejvíce o vývoj trestního práva ve 20. století, o němž publikovala řadu objevených vědeckých článků. Svůj dlouhodobý zájem o tuto problematiku nyní zúročila vydáním monografie *Spravodlivost' v trestnom práve (na příklade vybraných ustanovení zákona na ochranu republiky)*, která vyšla v prestižním nakladatelství Wolters Kluwer. Již letmé prolistování této práce čtenáře přesvědčí, že se jedná o dílo v mnoha směrech podnětné, které u nás nemá předlohy.

Především je třeba ocenit, že autorka svým pojetím vybočuje z jinak běžného stylu psaní o vývoji trestního práva, kdy představení jedné právní úpravy stíhá popsání té následující. Nabízí totiž daleko filozofičtější přístup: zkoumá právní úpravu a postih nejzávažnější protistátní kriminality od první Československé republiky po současnost optikou spravedlnosti. To ji přivádí na pomezí

právních dějin, teorie práva a konstitucionalistiky a umožňuje jí to ukázat některé podstatné souvislosti vztahu práva a politiky, kontinuity a diskontinuity vývoje práva, jakož i legality a legitimacy právní regulace, navíc velice plasticky.

K aplikaci tohoto metodologicky zajímavého přístupu autorku přivedla reminiscence trestněprávních kauz v současnosti, konkrétně obnovy retribučních procesů ve věci Jana Syrového, Rudolfa Berana či Jana Antonína Bati, dále symbolické potrestání Ludmily Brožové-Polednové za účast na justičních vraždách, či dnes běžné oceňování v retribuci neodsouzených osob jako zrádců (např. Emila Háchy). Všem těmto případům je společný anachronismus – a historická snaha prohlásit dobovou spravedlnost za nespravedlnost a přehodnotit tehdejší hlediska přístupy a nároky současnými, hlavně lidskoprávními.

Odtud se odvíjí zaměření celé práce. Autorka se snaží posoudit postih vymezených deliktů prizmatem dobové spravedlnosti a také specifikovat podmínky, za nichž by zcela výjimečně mohlo dojít k jejich přezkumu. Chce se při tom vyhnout nejabsurdnějším střetům hodnot minulosti a současnosti, podkopávání právní jistoty a přepisování dějin.

Za kritéria k posuzování dobové spravedlnosti zvolila autorka jednak funkce trestního práva, jednak princip proporcionality v zásadách do práv obžalovaného v kontextu práv chráněného subjektu a nastavené trestní politiky státu. Zároveň autorka bere v potaz politický kontext fungování práva. Stíhání protistátní činnosti se totiž podle ní nikdy nevyhnulo širšímu nebo užšímu politickému rozměru takové kauzy. To plyne z toho, že vlastizrádná činnost směřuje proti státu, jeho oficiální politice a byli za ni stíháni aktéři politického života.

Pomyslnou osou autorčina výkladu je prvorepublikový zákon na ochranu republiky z r. 1923. Bez ohledu na jeho poměrně krátkou platnost se tento předpis protnul s několika typy státních režimů, během nichž se podstatně měnila jeho interpretace a aplikace, popř. někdy i obsah. Autorka sleduje jeho osudy ve čtyřech obdobích našich dějin s mezníky v letech 1938, 1948 a 1989. Svůj výklad končí soudobými pokusy o obnovu historických kauz z ranku retribučního soudnictví, které dodnes rozdělují společnost.

Vznik zákona na ochranu republiky, jeho obsah a aplikační praxi za první republiky vidí autorka jako zcela legitimní. Považuje ji za součást konceptu bránící se demokracie. Ta musela čelit domácím odstředivým snahám, iredentě i zahraničním hrozbám. Bez podobného nástroje se neobešla. Ctěna byla legalita, soudní praxe byla konzistentní a trestní represe nijak přehnaná. Toto hodnocení potvrdí následné srovnání s teorií a praxí stíhání protistátní činnosti v čase nesvobody 1939–1945, kdy se z trestního práva stal nástroj teroru, používaný německými okupanty čistě účelově a bez jakýchkoli záruk pro stíhané.

Porážka nacistického Německa a jeho spojenců umožnila obnovu Československa na principu právní kontinuity s předmnichovským stavem, která ale byla vnitrostátně modifikována celou řadou změn. Obnoven byl právní pořádek a legitimní státní politikou se stal postih nacistických zločinců, zrádců a kolaborantů v rámci retribučního soudnictví. Jejich postih měl být nekompromisní a rychlý. Vyhnout se neměl ani politickým špičkám tzv. protektorátu a slovenského státu pro jejich vlastizrádnou činnost a kolaboraci s nepřítelem. Jak bylo naplánováno, tak se i stalo. Přesto bývá výsledek retribučních někdy kritizován pro částečné uchýlení se k retroaktivitě (až nebyla jiná možnost), pro omezení procesních práv obžalovaných a spěch, disproporčnost ukládaných trestů v některých případech a pro politizaci. Autorka tuto kritiku z větší části a naprosto legitimně odmítá. Připomíná návaznost velkého retribučního dekretu na zákon na ochranu republiky, na meziválečnou praxi, a tvrdí, že odsouzení z protistátní činnosti podle velkého retribučního dekretu by byli uznáni vinnými i bez této mimořádné úpravy, jen podle zákona na ochranu republiky.

Po r. 1945 (resp. na Slovensku od r. 1947) mohl být zákon na ochranu republiky znovu aplikován, vedle retribučních dekretů, i když Ústava z r. 1920 se stala z velké části obsoletní. V rodící se lidové demokracii se komunisté snažili získat stále větší díl moci, diskreditovat a rozložit odpůrce. Dělo se tak s využitím silových rezortů i skrze zneužití práva. Prostor k uchvácení veškeré moci jim otevřel převrat v únoru 1948. K postihu nepřátel z počátku posloužilo komunistům prodloužení retribučních i zneužívání starého zákona na ochranu republiky. V atmosféře zostřeného třídního boje byl na podzim 1948 vydán nový zákon na ochranu lidově demokratické republiky. Z něj se posléze stal hlavní nástroj represe proti jakékoli opozici, dokonce i proti nepohodlným osobám v komunistických řadách. Soudní řízení se zvrhlo na monstrprocesy určené k demonstrativní veřejné likvidaci souzených. K určitým pokusům o nápravu tohoto právního nihilismu došlo až v procesu destalinizace a nastupujícího Pražského jara. I to však mělo jen spektakulární význam, skuteční viníci potrestání prakticky nebyli. Celkově je komunistická praxe autorkou správně hodnocena jako přehnaně represivní a zločinná.

K jednoznačnému odsouzení komunistického režimu jako systému zločinného došlo po jeho porážce v r. 1989. To umožnilo rehabilitaci a odškodnění jeho obětí a potrestání viníků, které však nebylo příliš

úspěšné. Objevila se i snaha o znovuotevření některých retribučních kauz. Přes počáteční odmítavý postoj soudů argumentujících nezákonností a anachronismem, došlo v r. 2022 k zastavení trestního stíhání Jana Syrového a Rudolfa Berana, protože jejich konání nenaplněvalo znaky trestného činu. Autorka tento trend odsuzuje jako ahistorický soudcovský aktivismus přepisující dějiny. S tím nelze než souhlasit.

Sumárně lze říci, že recenzovaná práce nemá slabých míst. Stanoviska autorky jsou podložena množstvím našich i zahraničních zdrojů, její argumentace je koherentní a akceptovatelná. Toto dílo je originální svým přístupem i obsahem. Rozšiřuje vědecké poznání. Čtenáři je kniha dobře přístupná díky přehledné struktuře a svěžímu vyjadřování autorky. Kniha určitě stojí za přečtení.

doc. JUDr. PhDr. Pavel Maršálek, Ph.D.

Katedra teorie práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy¹

¹ Recenze bude publikována v AUC-I, 4/2025.

NOVÝ KOMENTÁŘ K DĚDICKÉMU PRÁVU A PRÁVNÍ HISTORIE

Po několika letech příprav byl na konci července 2024 vydán nový komentář k dědickému právu, který připravil osmnáctičlenný kolektiv autorů působících jak v akademické sféře, tak v praxi.² Ve srovnání s dosavadními komentáři se vyznačuje větším využitím zahraniční literatury a judikatury. Seznamuje české prostředí nejen s řešením sporných otázek, kontinuálně promyšlených v rámci středoevropské právní kultury více než dvě stě let, ale přináší také řešení nová, reagující na specifika české právní úpravy.

*Dne 18. října 2024 uspořádalo nakladatelství C. H. Beck pod patronátem čestného předsedy
Notářské komory ČR dr. Martina Foukala křest nejnovějšího dílu komentáře k občanskému zákoníku Melzer-Tégl*

Jedná se o již o čtvrtý komentář věnovaný současnému dědickému právu a třetí komentář nakladatelství C. H. Beck (po klasickém bílém a jednoduchém šedém), přičemž všechny vyšly také ve druhém vydání. Přesto je představovaný publikační projekt v řadě ohledů výjimečný, zejména z pohledu našeho oboru.

Základní charakteristiku komentáře by mohly asi nejlépe vystihnout přívlastky „olomoucký“, „velký“, „akademický“, „komparativní“ nebo také „právně-historický“. Rozsahem je náš komentář bezesporu nejrozsáhlejší v současné produkci, ostatní označení si však zaslouží dovysvětlení.

Většina autorů sice pochází z prostředí právnických fakult (nejen z Olomouce, ale také z Brna, Prahy či Lince), na jeho přípravě se však podílela také řada praktiků, působících v notářství (P. Bernard, F. Schwarzenstein, K. Stloukalová, I. Vankátová a F. Plašil, dříve také O. Drachovský, V. Fruthová, M. Jindřich, V. Kleňová a A. Talanda), v advokacii (O. Drachovský, F. Melzer a F. Zátapek, dříve V. Fruthová a F. Plašil) nebo v soudnictví (V. Fruthová, A. Talanda a M. Valentová, dříve I. Vankátová), přičemž někteří z autorů akademickou i praktickou oblast stále propojují (F. Melzer, F. Plašil, A. Talanda a I. Vankátová).

Většina autorů zohledňovala zahraniční (zejména rakouskou) literaturu a judikaturu, ale bylo by ji možné (a v některých případech také vhodné) využít ještě více (zejména by se nabízela u § 1693 odst. 3 OZ o právu na vypořádání, resp. o mimořádném zvýšení dědického podílu, který navazuje na § 2057a

² MELZER, Filip, TÉGL, Petr a kol. *Občanský zákoník. § 1475–1720. Velký komentář*. Praha: C. H. Beck, 2024. 1552 s.

německého BGB), pestrost autorského kolektivu a odlišné jazykové znalosti však důsledný komparativní přístup limitovaly.

Největší radost nám však může dělat poslední z výše uvedených přívlastků. Do příprav komentáře se zapojila řada právních historiků (R. Černoch, V. Fruthová, V. Kleňová, P. Salák, K. Stloukalová) nebo bývalých či současných studentů, kteří na naší katedře obhajovali nebo budou obhajovat své závěrečné práce (F. Plašil, A. Talanda, M. Valentová a F. Zátopek). K právní historii tedy má přímou vazbu většina autorského kolektivu. To se pochopitelně projevilo jak na způsobu zpracování, tak na zvolených řešeních.

Komentář by mohl být nápomocný zejména soudcům, protože na řadu důležitých rozhodnutí teprve čekáme, ale je určený všem, kteří problémy chápou jako výzvy a příležitosti. K těmto výzvám jsme se však snažili přistupovat s pokorou a volit řešení, která odpovídají jak právní úpravě, tak středoevropské právní konvenci. Nebereme ho však jako uzavřené dílo, ale spíše jako východisko k další diskusi a hledání nejvhodnějších řešení.

Jednotlivé části a ustanovení komentáře zpracovali:

Mgr. Pavel Bernard /§ 1553–1560, § 1632, § 1674–1691/

JUDr. et Mgr. Radek Černoch, Ph.D. /exkurz III za § 1491, § 1594 odst. 1, § 1595–1619, § 1620–1621 (společně s O. Horákem), § 1630–1631/

JUDr. Ondřej Drachovský /§ 1642 (společně s O. Horákem a F. Plašilem), § 1654–1664/

JUDr. Veronika Fruthová, Ph.D. /§ 1714–1720/

doc. JUDr. Ondřej Horák, Ph.D. /§ 1491 (společně s P. Salákem), exkurz I za § 1491, § 1492 (společně s P. Osinou), § 1620–1621 (společně s R. Černochem), § 1622–1627, § 1642 (společně s O. Drachovským a F. Plašilem), § 1643, § 1665–1669 (společně s M. Valentovou)/

JUDr. Miloslav Jindřich /§ 1478, 1484–1490, § 1670–1673, § 1692–1699/

doc. JUDr. Veronika Kleňová, Ph.D. /§ 1507–1528/

doc. JUDr. Filip Melzer, Ph.D., LL.M. /§ 1475–1477, § 1479–1480, § 1494 odst. 2, § 1529–1531, § 1551, § 1552, § 1561–1574, § 1594 odst. 2, § 3069–3072/

JUDr. Petr Osina, Ph.D. /§ 1492 (společně s O. Horákem)/

JUDr. Filip Plašil /§ 1575–1593, § 1642 (společně s O. Horákem a O. Drachovským), § 1644–1645, § 1650–1653/

doc. JUDr. Pavel Salák, Ph.D. /§ 1491 (společně s O. Horákem), § 1494–1498, § 1499–1506, § 1532–1550, § 1628–1629/

Mgr. Filip Schwarzenstein /§ 1701–1713/

Mgr. Kamila Stloukalová, Ph.D. /§ 1493/

JUDr. Adam Talanda, Ph.D. /§ 1633–1641/

Mgr. Martina Valentová /§ 1665–1669 (společně s O. Horákem)/

JUDr. Iveta Vankátová, Ph.D. /§ 1481–1483, § 1646–1649/

Mgr. Filip Zátopek /exkurz II za § 1491/

Celý text je uveden právně-historickou studií „České dědické právo a význam tradice“ (s. XXVII–XLII), kterou připravil Ondřej Horák, Filip Plašil a Martina Valentová. Text přibližuje inspirační zdroje současného dědického práva (s důrazem na meziválečné osnovy) a tradiční dědickoprávní vědu (včetně německojazyčných osobností a jejich publikací).

Es muß sein! Aneb dědické právo jako nevyhnutelná součást práva

Zpráva ze sekce konference Olomoucké právní dny (22.–23. května 2025)

V rámci letošních Olomouckých právnických dnů aktivně vystoupil větší počet členů Katedry teorie práva a právních dějin. Na dvoudenní konferenci konané byla otevřena sekce věnovaná dědickému právu, kterou připravili Ondřej Horák z Katedry teorie práva a právních dějin a Adam Talanda z Katedry soukromého práva a civilního procesu.

Tomuto soukromoprávnímu odvětví nebývá věnována taková pozornost jako jiným, přesto účastníci sekce ve svých příspěvcích a následné diskuzi prokázali, že dědické právo, jež je nevyhnutelné v životě každého člověka, nabízí stále mnoho zajímavých a mnohdy aktuálních otázek. Účastníky sekce byli zástupci jak právní praxe (notáři či soudci), tak i zástupci akademické sféry (civilisté, procesualisté a rovněž v hojném zastoupení i právní historici).

Na konferenci aktivně vystoupili tito členové Katedry teorie práva a právních dějin: Ondřej Horák, Filip Plašil, Matouš Procházka a David Marhold. V sekci *Primární a sekundární školství – aktuální otázky veřejné správy a vzdělávání* přednesla svůj příspěvek vedoucí katedry Kamila Bubelová.

Dědickoprávní sekci otevřel Ondřej Horák s příspěvkem nazvaným *Komparativní přístupy v dědickém právu mezi Skyllou a Charybdou*, v němž se věnoval inspiračním zdrojům současného dědického práva. Zaměřil se především na právní úpravu středoevropského prostoru a jeho právní tradici a zdůraznil význam česko-rakouského propojení, jehož značný význam nelze ponechat době minulé, ale měla by jej využívat i současná nauka a praxe.

Jakub Slavík (asistent soudce NS, doktorand PF MU v Brně) se ve svém příspěvku *Vyčlenění majetku zůstavitele v kontextu dědickoprávní ochrany potomků* zabýval problémem ochrany nepominutelných dědiců v případech, kdy je nakládáno s majetkem zůstavitele pro případ smrti mimo režim dědického práva.

Kristián Fischer (notářský koncipient, doktorand PF UK v Praze) se ve svém příspěvku nazvaném *Dědic povoláný k věci, jež není v pozůstalosti, z komparativního pohledu* zamýšlel nad možnými řešeními případů, kdy se zůstavená věc již nenachází v majetku zůstavitele (neboť ten ji typicky zcizil ještě během života).

S ohledem na to, že se jedná o poměrně oblíbený způsob pořízení (byť právní úprava spíše předpokládá povolávání k dědičným podílům) je teoretické řešení problému významné i pro právní praxi. Autor příspěvku na otázku, zda má takovému dědici připadnout substituční věc, či zda je tu jiné řešení, nahlížel jak komparativně, tak historicky.

Filip Plašil (notář, doktorand PF UP v Olomouci) se věnoval *Svěřenskému nástupnictví ke zbytku*, tedy situaci, kdy zůstavitel umožňuje přednímu dědici volně nakládat s majetkem. Tento institut, který se do českého dědičského práva navrátil teprve nedávno, se těší stále větší popularitě a vyjasnění sporných či dosud neřešených otázek může mít v budoucnu velký praktický dopad. Autor příspěvku představil jednak historii institutu, jednak současnou podobu institutu, a to mj. ve vztahu k možným dopadům na postavení předního a následného dědice.

Z česko-rakouského prostoru vystoupil Władysław Pęksa (Institute of Law, Cracow University of Economics), který v příspěvku nazvaném *Vývoj dědičského práva ve 20. století v Polsku. Malá revoluce doprovázející další sociální reformy* představil vývoj polského dědičského práva v minulém století. Polsko se muselo vypořádat s velice složitou unifikací, neboť na jeho území platilo v jeden okamžik pět různých systémů dědičského práva. Značný problém představovala taktéž poválečná politika polského státu, který v nových poměrech zamezoval domáhání se dědičského práva dědicům po polských občanech židovské či německé národnosti.

Matouš Procházka (zástupce notáře, doktorand PF UP v Olomouci) se zaměřil na jednu ze základních zásad dědičského práva, a sice na *zásadu zachování hodnot a její projevy*, zejména ve vztahu k dědičné nezpůsobilosti. Svůj příspěvek obohatil o zajímavé příklady z praxe. Na něj navázal David Marhold (doktorand PF UP v Olomouci), který se v příspěvku *Egon Weiss a problematika dědičné nezpůsobilosti* zabýval rozhodnutími českého a rakouského nejvyššího soudu, které řešily otázku, zda je potenciální dědic, který napomohl k zůstavitelově sebevraždě dědičky nezpůsobilý (nehodný). Představil také osobu prof. Egona Weisse, který v druhém vydání Klangova komentáře nastínil vhodné řešení, jehož se rakouský OGH přidržel.

Příspěvek srovnávající především slovenskou a českou právní úpravu vydědění přednesla Karin Raková (PF UK v Bratislavě). Její příspěvek pod názvem *Dôvod vydedenia v čase, v kontexte hraníc autonómie vôle poručiteľa, Komparatívna analýza Slovenskej a Českej právnej úpravy* se zabýval především otázkou, kdy musí existovat důvod vydědění, aby bylo platné, jakož i právní a společenské důvody, které vedly k dané právní úpravě.

Pavel Salák (PF MU v Brně) vyslovil mnoho zajímavých myšlenek na téma *neplatnost závěti s úlevami*, které sice nepatří mezi prakticky využívané instituty, ale přesto nabízí mnoho zajímavých a podnětných výkladových problémů. Jak Pavel Salák prokázal, mnohé problémy vycházejí z pouhého nevhodného překladu. V závěrečném příspěvku *Závety vo Varadínském registri (1208–1235)* přiblížil Miroslav Lysý (PF UK v Bratislavě) vybrané testamenty ve vrcholně středověkém uherském právním díle a shrnul význam tohoto institutu pro pochopení tehdejší společnosti i práva.

Setkání vyústilo v živou diskuzi nad přednesenými tématy. Přestože nevznikne konferenční sborník, byli autoři vyzváni, aby své příspěvky publikovali v právnických odborných časopisech, a to zejména v notářském *Ad Notam*.

Další ohlasy: *AUC-I*, 2025, Vol. 71, No. 3, s. 227–228 (dostupné z: <https://karolinum.cz/casopis/auc-iuridica/rocnik-71/cislo-3/clanek-15217>).